

Brüsszel, 2013.5.29.
COM(2013) 312 final

2013/0164 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a Copernicus program létrehozásáról és a 911/2010/EU rendelet hatályon kívül
helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2013) 190 final}

{SWD(2013) 191 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A Copernicus a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) elnevezésű európai Föld-megfigyelési program új neve. A Copernicus program, azaz annak elődje a 911/2010/EU GMES rendelettel jött létre európai uniós programként. Minden olyan tevékenységet magában foglal, amelynek célja a környezetvédelmi kérdésekkel és biztonsági ügyekkel kapcsolatos pontos és megbízható adatok és információk megszakítás nélküli nyújtása az Unióban és a tagállamokban a politikai döntéshozatalért, a végrehajtásért és a megfigyelésért felelős felhasználóknak. A Copernicus célja, hogy folyamatos, független és megbízható hozzáférést biztosítson Európa számára a megfigyelési adatokhoz és információkhoz. Az uniós beruházás célja a megfigyelési hiányosságok orvosolása, hozzáférés biztosítása a meglévő eszközökhöz és operatív szolgáltatások kidolgozása.

A Copernicus a következő hat szolgáltatásra tagolódik: tenger-, légkör-, szárazföld- és éghajlat-megfigyelés, valamint a katasztrófaelhárítás és a biztonság támogatása. A Copernicus műholdaktól és lokális érzékelőktől, például bójáktól, hőlégballonoktól vagy levegőérzékelőktől származó adatok felhasználásával nyújt időszerű és megbízható, többletértéket képviselő információkat és előrejelzést többek között a mezőgazdaság és a halászat, a földhasználat és a várostervezés, az erdőtüzek elleni küzdelem, a katasztrófaelhárítás, a tengeri szállítás vagy a légszennyezés-megfigyelés támogatásához.

A Copernicus ezenkívül hozzájárul a gazdasági stabilitáshoz és növekedéshez azáltal, hogy a Copernicus megfigyelési adat- és információs termékekhez való teljes körű és nyílt hozzáférés révén számos különböző ágazatban előmozdítja a kereskedelmi alkalmazásokat (az úgynevezett downstream szolgáltatásokat). A Copernicus az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia keretében megvalósítandó programok egyike, amelyet tekintettel annak az uniós szakpolitikák széles körében érvényesülő előnyeire, belefoglaltak az Európa 2020 stratégia iparpolitikai kezdeményezésébe.

A felmerülő költségek miatt a tagállamok egyedül nem vállalhatnak optimális felelősséget az uniós és kormányközi forrásokkal kifejlesztett úrinfrastruktúra hasznosításának és megújításának finanszírozásáért. Az operatív meteorológiai célú, világűrbe telepített megfigyelés terén az európai államok erőforrásait egyesítve meteorológiai műholdakat fejlesztettek ki és hasznosítanak a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) keretében. Az európai államok emellett az Európai Űrügynökség (ESA) vagy a nemzeti űrügynökségek közreműködésével demonstrációs környezeti műholdakat építettek. A környezetvédelmi megfigyelés terén folytatott fenntartható operatív programok finanszírozása tekintetében ugyanakkor nem találtak módot az együttműködésre. Az ilyen jellegű folyamatos megfigyelés iránti igény már-már kritikus, mivel a hatóságok egyre nagyobb politikai nyomás alatt állnak, hogy a környezetvédelem, a biztonság és az éghajlatváltozás területén megalapozott döntéseket hozzanak, valamint mivel be kell tartaniuk a nemzetközi megállapodásokat.

Az összeurópai és globális kiterjedésű szolgáltatások esetében a javasolt intézkedés céljait tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, mivel a különböző tagállamoktól származó bejövő adatokat európai szinten kell összesíteni. A többi szolgáltatás (például katasztrófaelhárítási térképek vagy földrajzilag korlátozott tematikus szárazföld-figyelési térképek) uniós szinten jobban megvalósítható, két okból. Egyrészt a világűrbe telepített és a lokális érzékelőktől bejövő adatok koherens és központosított kezelése nagyobb méretben gazdaságosabb.

Másrészről a tagállami szintű koordinált Föld-megfigyelési szolgáltatások révén elkerülhető a tevékenységek és intézkedések újbóli elvégzése, amelyek ezenkívül javítják az uniós környezetvédelmi jogszabályok alkalmazásának átlátható és objektív kritériumokon alapuló felügyeletét. Csak az összehasonlítható, tagállami szintű adatok teszik lehetővé a sok esetben a több tagállamra kiterjedő, és ezért nemzetközi problémákat érintő környezetvédelmi jogszabályok hatékony végrehajtásának ellenőrzését.

Mindemellett az európai szintű fellépéssel méretgazdaságosság érhető el, ami a közpénzek hatékonyabb felhasználását eredményezi. Az uniós szintű fellépés tehát egyértelműen többletértéket teremt.

Az EU és az ESA a fejlesztés kezdete óta összesen több mint 3,2 millió EUR összegű forrást bocsátott rendelkezésre. A GMES költségvetésének nagy részét a megfigyelő műholdak: a Sentinelek fejlesztésére fordították. Ehhez a Bizottság 738 millió EUR hozzájárulást nyújtott az ESA GMES-ürkomponensre vonatkozó programja részére.

2013 végéig a Copernicust a hetedik keretprogram űrtechnológiai témaköréből, valamint a GMES-ből és annak kezdeti működési programjából finanszírozzák. Mivel a Copernicus hamarosan a működési szakaszba léphet, 2014-től kezdve új rendeletre lesz szükség. Az „Egyszerűsítési menetrend a 2014–2020 közötti többéves pénzügyi kerethez” című közlemény¹ célkitűzéseivel összhangban ez az új rendelet meghatározza a program irányítási szerkezetét és ezen belül különösen a Bizottság szerepét, a program célkitűzéseit és mutatóit, amelyek lehetővé teszik a végrehajtás hatékony nyomon követését és biztosítják a jelenlegi tevékenységekről történő zökkenőmentes átmenetet. A rendeletjavaslat egyúttal arányos pénzügyi eljárások létrehozására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, különösen a program jelentős, közvetve végrehajtandó hányada tekintetében. Az egyszerűsítéssel és az „intelligens szabályozással” összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a Copernicus célja, hogy tényeken alapuló megfigyelési eszközök biztosításával javítsa a jogszabályok minőségét.

„Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című közleményében (COM(2011) 500 végleges, 2011. június 29.) a Bizottság megállapította, hogy tekintettel az uniós költségvetés korlátaira, javasolt, hogy a GMES finanszírozása a 2014–2020-ra vonatkozó többéves pénzügyi kereten kívül történjen. Ezt a javaslatot a Parlament 2012. február 16-i P7_TA(2012)0062 állásfoglalásában elutasította. Az Európai Tanácsnak a többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. február 7–8-i következtetései előirányozzák, hogy a programot a pénzügyi keret 1a. alfejezete keretében kell finanszírozni, és a kötelezettségvállalási előirányzatoknak a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben megállapítandó maximális szintje (2011. évi áron) 3786 millió EUR.

2. AZ ÉRDEKELTEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓ EREDMÉNYEI ÉS HATÁSVIZSGÁLATOK

Az Európai Bizottság GMES-elnökségének 2006. évi létrehozása óta a GMES-ről folyamatos konzultáció folyt az érdekeltek körében. A „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): a gondolat születésétől a megvalósításig” című közleménnyel² elindított konzultációs folyamat első eredményeképpen a Bizottság 2008-ban elfogadta a „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): Teszünk bolygónk biztonságáért!” című közleményt³. További konzultációkra került sor az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről (2011–2013) szóló bizottsági

¹ COM(2012) 42 final, 2012. február 8.

² COM(2005) 565 végleges, 2005. november 10.

³ COM(2008) 748 végleges, 2008. december 11.

rendeletjavaslat⁴ és a „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): Az űrkomponenssel kapcsolatos kihívások és következő lépések” című közlemény⁵ kidolgozása érdekében.

A GMES rendelet 2010. évi hatálybalépése óta a tagállamokkal és a felhasználókkal folytatott konzultáció a rendelettel létrehozott új irányítási szervek – a GMES-bizottság és a közfelhasználók képviselőiből álló felhasználói fórum – keretében zajlik.

A konzultáció alátámasztotta a Copernicus program iránti érdeklődést és igényt, és – most, hogy utóbbi valóban uniós programmá válik – annak középpontjában a különböző tervezési lehetőségek, elsősorban a Copernicus-szolgáltatások kialakítása áll. Az érdekelték jelezték, hogy a program sikerének, valamint az abból fakadó előnyök teljes körű érvényesülésének kulcsa a Copernicus-szolgáltatásokból származó információk megszakítás nélküli és garantált rendelkezésre állása.

2011-ben hatásvizsgálat készült, amelynek főbb következtetéseit a többéves pénzügyi keretről szóló COM(2011) 500 bizottsági javaslatot kísérő, 2011. június 28-i SEC(2011) 867 végleges dokumentumban tették közzé. A hatásvizsgálat időközben módosult, és abban figyelembe vették a hatásvizsgálati testület ajánlásait. 2011 óta a fő változást az jelenti, hogy szakpolitikai szempontból mennyire ítélik hasznosnak a Copernicus program többéves pénzügyi keretből történő finanszírozását. A Bizottság ezért úgy véli, hogy megérett az idő hivatalos javaslat kidolgozására.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a javaslatot ki kellett igazítani a többéves pénzügyi kereten belül elfogadott összeg függvényében, amely több mint 2 milliárd EUR-val csökkentette a Bizottság eredeti javaslatát. A szolgáltatásnyújtás fenntartása érdekében a Bizottságnak a megfigyelési kapacitás megújítása és korszerűsítése céljából vissza kellett fognia az űrkomponensen belüli új fejlesztéseket. A Sentinelek új generációjának fejlesztése az ESA feladata lesz.

A Copernicus űrkomponenséhez tartozó eszközök tulajdonjogának kérdése fontos, és azt az e tulajdonjog által a tulajdonosra ruházott jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésben kell vizsgálni. A tulajdonos a lehető legteljesebb körű jogokkal rendelkezik, beleértve a használati, az átruházási és a rendelkezési jogot.

Annak meghatározásakor, hogy elfogadható-e az űrkomponensbeli eszközök tulajdonjoga, két szakaszt kell megkülönböztetni: az első szakaszban, azaz a jelenlegi többéves pénzügyi keret időszakában az Unió mindössze mintegy 30 %-ban járult hozzá egy ESA-programhoz, és nem rendelkezett elegendő forrásokkal ahhoz, hogy vezető szerepet vállaljon a Copernicus űrkomponensének kialakításában. Az uniós források túlnyomó része ezenfelül a hetedik keretprogramból származó előirányzat volt, amelyek nem voltak hivatottak állandó jelleggel operatív programot finanszírozni. Az Unió ezért ebben a szakaszban nem tudta felvállalni a tulajdonosi szerepet. A második szakasz a következő többéves pénzügyi kerettel indul. Ez lényegi változást hoz majd, amennyiben az Unió immár a Copernicus űrkomponensének legtöbb részét – többek között a földi szegmenst és a műholdak üzemeltetésének költségeit is – 100 %-ban fogja tudni finanszírozni.

Ebben az új helyzetben a 19. cikkben említett rendelkezések szerint felül kell vizsgálni a műholdak tulajdonjogát. A rendelet javaslata szerint az Unió vagy egy erre a célra kijelölt

---

⁴ COM(2009) 223 végleges, 2009. május 20. Az Európai Parlament és a Tanács 911/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről (2011–2013), HL L 276., 2010.10.20., 1. o.

⁵ COM(2009) 589 végleges, 2009. október 28.

szerv vagy alap vehetné át a tulajdonjogot az ESA-tól. Tulajdonjog-átruházás esetében különféle lehetőségeket kell vizsgálni, figyelembe véve a vonatkozó tényezőket, úgymint a műholdak üzemeltetését, az adatok jog szerinti tulajdonjogát, az adat-hozzáférési feltételeket és az eszközök értékét. Ezeket a lehetőségeket csak akkor kell mérlegelni, ha az uniós tulajdonjog a jelek szerint több hátránnyal jár, mint előnnyel. Az uniós tulajdonjog átruházására kizárólag felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kerülhet sor.

Ezenkívül adatvásárlási rendszer lehetőségét is mérlegelni lehet.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 189. cikkére tekintettel a javaslat a Copernicus programot létrehozó új európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányul. A javaslat az alábbi főbb szempontokat érinti:

- (1) a program nevének megváltoztatása „Copernicus”-ra;
- (2) a GMES irányítása annak működési szakaszában azzal a céllal, hogy a Bizottság több üzemeltetőre is átruházhasson egyes tevékenységeket;
- (3) finanszírozás a 2014–2020 közötti időszak során.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZAT

A rendeletjavaslatot kísérő pénzügyi kimutatás a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerettel összhangban álló indikatív költségvetési előirányzatokat határozza meg; e kötelezettségvállalási előirányzatok maximális szintje 2011. évi árakon legfeljebb 3786 millió EUR, azaz folyó árakon 4291 millió EUR lehet.

5. OPCIONÁLIS ELEMEK

A Bizottság a javaslatban meghatározott egyes célkitűzések elérése érdekében felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a Copernicus program létrehozásáról és a 911/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 189. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁶,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁷,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES) az Unió által vezetett és a tagállamokkal és az Európai Űrügynökséggel (ESA) partnerségben megvalósított Föld-megfigyelési kezdeményezés volt. A GMES eredete 1998 májusáig nyúlik vissza, amikor az európai űrtechnológiai tevékenységek kidolgozásában részt vevő intézmények „bavenói nyilatkozat” néven közös nyilatkozatot adtak ki. A nyilatkozat a világűrbe telepített környezetvédelmi megfigyelési szolgáltatásoknak az európai készségek és technológiák hasznosítása és továbbfejlesztése révén történő kialakítása iránti hosszú távú kötelezettségvállalásra szólított fel. 2005-ben az Unió stratégiai döntést hozott a környezetvédelmi és biztonsági szolgáltatások nyújtására szolgáló független európai Föld-megfigyelési kapacitás létrehozásáról⁸, aminek végeredményeképpen elfogadásra került az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről (2011–2013) szóló, 2010. szeptember 22-i 911/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹.
- (2) A Copernicust a Föld-megfigyelési Csoport (GEO) keretei között kialakított Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszere (GEOSS) kiépítéséhez való európai hozzájárulásnak kell tekinteni.

---

⁶ HL C [...], [...], [...]. o.

⁷ HL C [...], [...], [...]. o.

⁸ COM(2005) 565 végleges, 2005. november 10.

⁹ HL L 276., 2010.10.20., 1. o.

- (3) E kezdeményezés eredményeiből kiindulva a 911/2010/EU rendelet létrehozta az európai Föld-megfigyelési programot (GMES), és meghatározta a program kezdeti működésének végrehajtására vonatkozó szabályokat.
- (4) Noha a 911/2010/EU rendelet értelmében létrejött program a következő többéves pénzügyi keret idején is folytatódik, a „GMES” betűszót a nyilvánosság tájékoztatásának megkönnyítése érdekében a „Copernicus” név váltja fel. A Bizottság bejegyeztette a védjegyet, hogy azt az uniós intézmények használhassák, és az érdekelt felhasználók, különösen az alapszolgáltatásokat nyújtók részére engedélyezni lehessen.
- (5) A Copernicus program célkitűzése, hogy olyan, a felhasználók sajátos igényeinek megfelelő, pontos és megbízható információkat nyújtson a környezetvédelem és a biztonság területén, amelyek támogatnak más, különösen a belső piacra, a közlekedésre, a környezetvédelemre, az energiára, a polgári védelemre, a harmadik országokkal folytatott együttműködésre és a humanitárius segítségnyújtásra vonatkozó uniós szakpolitikákat. A program a meglévő európai képességeken alapul, és azokat közösen kifejlesztett új eszközökkel egészíti ki.
- (6) A Copernicus program üzembe helyezését más vonatkozó uniós eszközökkel és fellépésekkel összhangban kell megvalósítani, különös tekintettel a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekre, a biztonságpolitikai eszközökre, a személyes adatok védelmére, a versenyképességre és az innovációra, a kohéziós, a kutatási és a közlekedéspolitikára, a versenypolitikára és a nemzetközi együttműködési politikára, valamint az európai globális navigációs műholdrendszerre (GNSS-program). A Copernicus-adatoknak ezenkívül összhangban kell maradniuk a tagállamok térinformációs referenciaadataival, és támogatniuk kell az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról szóló, 2007. március 14-i 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰ szerint kialakított uniós térinformációs infrastruktúra fejlesztését. A Copernicusnak emellett ki kell egészítenie a közös környezeti információs rendszert (SEIS) és a katasztrófaelhárítás területén végzett uniós tevékenységeket is.
- (7) A Copernicus programot az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia keretében kell megvalósítani. Célja, hogy hozzájáruljon számos különböző uniós szakpolitikához, és elősegítse az Európa 2020 stratégiai célkitűzéseinek elérését, elsősorban azáltal, hogy egyes főbb globális kihívások kezelésére, valamint az éghajlat-változási és energiefenntarthatósági célok megvalósítására alkalmas eszközöket biztosító hatékony ürpolitikát dolgoz ki.
- (8) A Copernicus program az Unió 2014–2020-ra vonatkozó kutatási és innovációs keretprogramjának, a Horizont 2020 keretprogramnak az eredményeiből építkezik, különösen a távoli érzékelő, levegőbe telepített és lokális technológiákat és adatokat felhasználó jövőbeli Föld-megfigyelési technológiákra és alkalmazásokra irányuló és a fontos társadalmi problémák kezelését célzó kutatási és innovációs tevékenységei révén.
- (9) Céljai elérése érdekében a Copernicus programnak a világűrbe telepített önálló uniós megfigyelési kapacitásra kell épülnie, és operatív szolgáltatásokat kell biztosítani a környezetvédelem, a polgári védelem és a biztonság területén. Fel kell használnia ezenkívül a tagállamok által szolgáltatott, lokálisan elérhető adatokat. Az operatív

---

¹⁰ HL L 108., 2007.4.25., 1. o.

szolgáltatások nyújtása a Copernicus űrkomponensének megfelelő működésétől és biztonságosságától függ. A Copernicus űrkomponense számára a más műholdakkal való ütközés kockázata és az űrszemét jelenti a legkomolyabb veszélyt. A Copernicus programnak ezért támogatnia kell az ilyen kockázatok csökkentésére irányuló intézkedéseket, különösen az űrmegfigyelést és nyomon követést támogató program létrehozásáról szóló [XXX] európai parlamenti és tanácsi határozattal¹¹ létrehozott programhoz való hozzájárulás révén.

- (10) A 2014–2020 közötti időszakban a Copernicus-fellépésekhez szükséges maximális pénzügyi keretösszeg 2011. évi áron 3 786 millió EUR, az Unió általános költségvetése 1a. fejezetének 2. címén belül külön költségvetési alcím keretében elkülönítve. A Bizottságnál a Copernicus program koordinálása során felmerülő személyzeti és igazgatási kiadásokat az Unió költségvetéséből kell finanszírozni.
- (11) A Copernicus végrehajtásának és hosszú távú tervezésének javítása céljából a Bizottságnak többéves tervben foglalt prioritásokkal, célkitűzésekkel és stratégiákkal összhangban kell elfogadnia az éves munkaprogramot.
- (12) A Copernicus programnak felhasználóközpontúnak kell lennie, ami szükségessé teszi a felhasználók folyamatos, hatékony bevonását, különös tekintettel a szolgáltatási követelmények meghatározására és validálására.
- (13) A Copernicus nemzetközi dimenziója különös jelentőséggel bír az adat- és információcseré, valamint a megfigyelési infrastruktúrához való hozzáférés terén. Ez az adatcsererendszer költséghatékonyabb az adatvásárlási rendszereknél, és erősíti a program globális dimenzióját.
- (14) Az EGT-megállapodás, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokkal kötött keretmegállapodások rendelkeznek ezen országok uniós programokban való részvételéről. Ilyen értelmű nemzetközi megállapodások megkötésével más harmadik országok és nemzetközi szervezetek részvételét is lehetővé kell tenni.
- (15) Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok, harmadik országok és nemzetközi szervezetek megfelelő megállapodások alapján hozzájárulhassanak a programokhoz.
- (16) A Copernicus program tekintetében a Bizottságnak teljes körű felelősséggel kell rendelkeznie. Meg kell határoznia a program prioritásait és célkitűzéseit, és biztosítania kell annak átfogó koordinációját és felügyeletét.
- (17) Tekintettel a Copernicus partnerségi vonatkozására, illetve a műszaki szakértelem megkettőzésének elkerülése érdekében a program végrehajtásával a megfelelő műszaki és szakmai kapacitással rendelkező szervezeteket kell megbízni.
- (18) A Copernicus program végrehajtása során a Bizottság adott esetben igénybe veheti az illetékes uniós ügynökségek, például az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EKÜ), az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (FRONTEX), az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA) és az Európai Unió Műholdközpontja, illetve az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² 58. cikke szerint bármely felhatalmazható érintett szerv segítségét.

---

¹¹ HL C [...], [...], [...]. o.

¹² HL L 298., 2012.10.26., 1. o.

- (19) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 61. cikkének (2) bekezdése szerint azon szervezetek (a továbbiakban: az üzemeltetők) kiválasztását, amelyekre a Bizottság végrehajtási feladatokat ruházhat, objektív okokra alapozott átlátható eljárás szerint kell végezni, és az eljárás nem eredményezhet összeférhetlenséget. Tekintettel az érintett feladatok sajátos jellegére, a Copernicus program közvetett irányításával megbízandó legalkalmasabb lehetséges üzemeltetők meghatározására a szándéknyilatkozat benyújtására irányuló ad hoc eljárást választották.
- (20) A Copernicus program üzemeltetőinek a Bizottság felügyelete alatt kell eljárniuk, egyúttal azonban kellő önállósággal kell rendelkezniük a rájuk ruházott feladatok végrehajtásához. Éves munkaprogramot és azt kiegészítő éves végrehajtási jelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak.
- (21) Fontos, hogy az EUMSZ 317. cikke szerinti kötelezettségeinek teljesítése érdekében a Bizottságnak rendelkezésére álljanak az azon szervek tevékenységeinek felügyeletéhez szükséges eszközök, amelyekre a Copernicus program keretében végrehajtási feladatokat ruház. Ez a 966/2012/EU, Euratom rendelettel ráruházott hatáskörökön túl lehetővé teszi, hogy a Bizottság utasításokat adjon az üzemeltetőnek, és vizsgálatokat folytasson. Különösen sürgős vagy előre nem látható események esetén, valamint minden olyan helyzetben, amikor az üzemeltető nem tudja elvégezni ezeket a feladatokat, a Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy a megbízást visszavonja és az üzemeltető nevében eljárjon. E hatáskör gyakorlásának arányosnak kell lennie az elérendő célokkal, és ennél fogva a hatáskör átruházásáról szóló megállapodást a szükséges intézkedések elvégzésének idejére fel kell függeszteni.
- (22) Ahhoz, hogy a Copernicus célja fenntarthatóan valósuljon meg, össze kell hangolni a Copernicusban érintett különféle partnerek tevékenységeit, és a felhasználók igényeinek megfelelő szolgáltatási és megfigyelési kapacitást kell kifejleszteni, kiépíteni és működtetni. Ezzel összefüggésben az Unió, a tagállamok és a kormányközi ügynökségek Copernicushoz való hozzájárulásai összehangolásának biztosításában a Bizottságot bizottságnak kell segítenie, a lehető legjobban felhasználva a meglévő képességeket, és azonosítva az uniós szinten kezelendő hiányosságokat. Ezenkívül támogatnia kell a Bizottságot a Copernicus következetes végrehajtásának ellenőrzésében.
- (23) A Bizottság által feladatokkal megbízott üzemeltetők munkáját teljesítménymutatók alapján is mérni kell. Ez iránymutatásként szolgálna az Európai Parlament és a Tanács részére a Copernicus működése és a program végrehajtása terén tett előrehaladásról.
- (24) A Copernicus program keretében előállított adatokhoz és információkhoz teljes körű, nyílt és díjmentes hozzáférést kell biztosítani a felhasználók számára ezen adatok és információk felhasználásának és megosztásának előmozdítása, valamint az európai Föld-megfigyelési piacok és különösen a downstream ágazat megerősítése érdekében, lehetővé téve ezáltal a növekedést és a munkahelyteremtést.
- (25) Amennyiben a Copernicusból vagy harmadik féltől származó adatokhoz való hozzáférés vagy azok felhasználása veszélyeztetheti az Unió és tagállamai biztonságát, vagy veszélyt jelenthet azok külkapcsolataira, a Bizottságnak korlátoznia kell azok elérhetőségét vagy csökkentenie kell a kiadott licencek számát.
- (26) A Copernicus űrkomponenséhez tartozó eszközök tulajdonjogának kérdése fontos, és azt az e tulajdonjog által a tulajdonosra ruházott jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésben kell vizsgálni. A használati, átruházási és rendelkezési jog az Uniót csak tulajdonosi minőségben illeti meg. A Sentinel műholdak esetében a tulajdonjog

különösen az adatpolitikával kapcsolatos döntésnek és e politika végrehajtása irányításának, a Sentinelek hasznosítási modellje és üzemeltetője kiválasztásának, valamint többek között a műholdadatok megosztásáról szóló nemzetközi megállapodások harmadik országokkal történő megkötésének jogát biztosítja.

- (27) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, beleértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elveszített, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzüsszegek visszafizettetését, valamint adott esetben a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban igazgatási és pénzügyi bírságok kiszabását.
- (28) A Copernicus felhasználói értékének növelése érdekében a Bizottságot a köztes és végfelhasználók képviselőinek, a tagállamok, köztük az érintett nemzeti ügynökségek szakértőinek vagy független szakértőknek kell segíteniük.
- (29) Annak érdekében, hogy e rendelet végrehajtásához az éves munkaprogram, a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves terv és a Copernicus-adatok és -információk tagállami felhasználása, valamint a Föld-megfigyelési technológiához és fejlesztésekhez való tagállami hozzáférés egységesítésének előmozdítását ösztönző intézkedések elfogadása tekintetében egységes feltételek álljanak rendelkezésre, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹³ foglaltak szerint kell gyakorolni.
- (30) A tagállamok tájékoztatása és a döntéshozatal pártatlanságának tiszteletben tartása érdekében a Copernicus-adatok és -információk tagállami felhasználása és a Föld-megfigyelési technológiához és fejlesztésekhez való tagállami hozzáférés terén az egységesség előmozdítását célzó intézkedéseket tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az éves munkaprogram és a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves terv elfogadásakor a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, mivel ez az aktus jelentős következményekkel járó programhoz kapcsolódik.
- (31) A lehetséges biztonsági kockázatok, valamint a sávszélesség és más műszaki korlátozások figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az operatív szolgáltatásokhoz szükséges adatkövetelmények, a Copernicus-adatokra és -információkra vonatkozó hozzáférési, regisztrálási és engedélyezési feltételek és eljárások, a Copernicus program részét nem képező fogadóállomásoknak továbbított műholdadatok továbbítására és felhasználására, valamint a Copernicus-adatok és -információk archiválására vonatkozó feltételek és eljárások, a Copernicus adat- és információs rendszerét érintő működési zavarok megelőzéséhez szükséges egyedi műszaki kritériumok és a Copernicus-adatok és -információk terjesztésének jogütközések vagy biztonsági érdekellentétek nyomán szükséges korlátozására vonatkozó kritériumok, valamint a biztonsági értékelés elvégzésére vonatkozó kritériumok vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő konzultációkat folytasson az előkészítő munkája során, többek között szakértői szinten. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során biztosítania kell a releváns

¹³ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, kellő időben történő és megfelelő átadását.

- (32) Az e rendelet alapján finanszírozott fellépéseket az esetleges későbbi korrekciók és új fejlesztések céljából figyelemmel kell kísérni és értékelni kell.
- (33) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a Copernicus program létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, mert a Copernicus létrehozásához összeurópai kapacitás szükséges, és olyan szolgáltatásoktól függ, amelyeket a tagállamokban globálisan kell koordinálni, és így a koordinációnak uniós szintűnek kell lennie, és ezért az intézkedés léptéke miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Összhangban az említett cikkben meghatározott arányosság elvével, e rendelet nem haladja meg a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (34) A megfelelő irányítási és finanszírozási keret létrehozása, valamint a Copernicus program 2014-től kezdődő teljes körű működésének biztosítása céljából ezért a 911/2010/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Copernicus elnevezésű uniós Föld-megfigyelési programot, és meghatározza annak végrehajtási szabályait.

2. cikk

Általános célkitűzések

- (1) A Copernicus program a következő általános célkitűzések megvalósításához járul hozzá:
- a) a környezet védelme, valamint segítségnyújtás a polgári védelmi és biztonsági erőfeszítésekhez;
  - b) a növekedést célzó Európa 2020 stratégia támogatása az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés céljaihoz való hozzájárulás révén; a program a kereskedelmi alkalmazások előmozdításával különösen a gazdasági stabilitást és növekedést segíti elő.
- (2) A világűrbe telepített megfigyelési eszközök által előállított eredeti adatoknak és információknak, valamint a lokálisan elérhető adatoknak (a továbbiakban: Copernicus-adatok és -információk) pontosnak és megbízhatónak kell lenniük, azokat hosszú távú és fenntartható alapon kell biztosítani, és meg kell felelniük a Copernicus felhasználói közösségek igényeinek. Ezekhez az adatokhoz teljes körű, nyílt és díjmentes hozzáférést kell biztosítani, az e rendeletben vagy e rendelet alapján meghatározott feltételekre figyelemmel.
- (3) A (2) bekezdés alkalmazásában a Copernicus felhasználói közösségek azok az európai nemzeti, regionális vagy helyi szervek, amelyeket a 4. cikk (1) bekezdésében említett területeken közszolgálat vagy szakpolitika meghatározásával, végrehajtásával, érvényesítésével vagy nyomon követésével bíznak meg.

- (4) Az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérését az alábbi eredménymutatók alapján mérik:
- a) a vonatkozó szolgáltatásszintű, környezetvédelmi, polgári védelmi és biztonsági szolgáltatásnyújtási követelményekkel összhangban rendelkezésre bocsátott adatok és információk;
  - b) az európai downstream üzemeltetők piaci térnyerése és versenyképessége.

3. cikk *Konkrét célkitűzések*

- (1) A 2. cikkben ismertetett általános célkitűzések elérése érdekében a Copernicus programnak eleget kell tennie a felhasználói igényeknek, és biztosítania kell a 4. cikk (1) bekezdésében említett operatív szolgáltatásokat. E célkitűzés elérését a felhasználók számának változásában, az elért adatok és többletértéket képviselő információk mennyiségében, valamint a tagállamok közötti adattovábbítás bővülésében mért adat- és információhasználat alapján kell értékelni.
- (2) A Copernicus program fenntartható és megbízható hozzáférést biztosít a világűrbe telepített, önálló uniós Föld-megfigyelési kapacitásból származó megfigyelési adatokhoz, és igénybe veszi, illetve szükség esetén kiegészíti, a meglévő eszközöket és képességeket. E célkitűzés megvalósulását a telepített műholdak számában és az előállított adatok mennyiségében kifejezett kiépített úrinfrastruktúra alapján mérik.

4. cikk *A Copernicus-szolgáltatások alkalmazási köre*

A 3. cikk (1) bekezdésében említett Copernicus-szolgáltatások az alábbiakat foglalják magukban:

1. Operatív szolgáltatások:
  - (a) A légkör-megfigyelési szolgáltatás a levegőminőségről európai szintű, a légkör kémiai összetételéről pedig globális szintű információkkal szolgál. Különösen a helyi és nemzeti szintű levegőminőség megfigyelését végző rendszerek számára szolgáltat információkat, és hozzá kell járulnia a légköri kémia éghajlati paramétereinek megfigyeléséhez is.
  - (b) A tengermegfigyelési szolgáltatás információkat nyújt a fizikai óceán és a tengeri ökoszisztémák állapotáról és dinamikájáról a világóceánban és az európai regionális területeken.
  - (c) A szárazföld-megfigyelési szolgáltatás a biodiverzitás, a talaj, a víz, az erdő és a nemzeti erőforrások globális és helyi környezetvédelmi felügyeletét, valamint általában a környezetvédelmi, agrár-, fejlesztési, energia-, várostervezési, infrastrukturális és közlekedési politikákat támogató információkat nyújt.
  - (d) Az éghajlatváltozás megfigyelését célzó szolgáltatás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és hatásainak enyhítését előmozdító politikák támogatása céljából olyan információkat nyújt, amelyek bővítik az eddigi ismereteket. Különösen az alapvető fontosságú éghajlati változók rendelkezésre bocsátásához, az éghajlat elemzéséhez és az alkalmazkodás és a hatások enyhítése szempontjából megfelelő időbeli és térbeli kiterjedésű előrejelzésekhez járul hozzá az egyes uniós ágazati és társadalmi előnyökkel szolgáló területeken.

- (e) A katasztrófaelhárítási szolgáltatás a különböző típusú katasztrófák, mint például meteorológiai katasztrófák, geofizikai katasztrófák, ember által szándékosan vagy véletlenül okozott katasztrófák és más humanitárius katasztrófák esetében szükséges katasztrófaelhárításhoz, valamint a megelőzési, felkészültségi, katasztrófaelhárítási és helyreállítási tevékenységekhez szükséges információkat nyújt.
  - (f) A biztonsági szolgáltatás az európai biztonsági kihívásokhoz támogatást nyújtó és a megelőzési, felkészültségi és katasztrófaelhárítási kapacitásokat – különösen a határőrizet és tengerfelügyelet terén – javító információkat nyújt, egyúttal pedig támogatja az Unió külső fellépését a több régiót érintő biztonsági veszélyek feltárása és nyomon követése, a kockázatértékelés és a korai előrejelző rendszerek, valamint a határterületek feltérképezése és megfigyelése révén.
2. Az operatív szolgáltatások minőségének és teljesítményének javítását, ezen belül azok fejlesztését és módosítását, valamint az üzemeltetési kockázatok elkerülését vagy enyhítését célzó fejlesztési tevékenységek.
  3. Támogató tevékenységek, úgymint az operatív szolgáltatások felhasználók általi igénybevételének és a downstream alkalmazások használatának előmozdítása, valamint tájékoztatási és terjesztési tevékenységek.

5. cikk *Űrkomponens*

A Copernicus űrkomponense a 2. és 3. cikkben említett célkitűzések elérése érdekében a világűrből származó megfigyelési adatokat biztosít, amelyeket elsősorban a 4. cikk (1) bekezdésében említett operatív szolgáltatásokhoz használnak fel. A Copernicus űrkomponense az alábbi tevékenységeket foglalja magában:

- (a) A világűrből származó megfigyelési adatok biztosítása, ideértve a következőket:
  - a Copernicus űrinfrastruktúra üzemeltetése, többek között a műholdak feladatainak meghatározása, a műholdak nyomon követése és ellenőrzése, adatfogadás és -feldolgozás, -archiválás és -terjesztés, valamint állandó kalibrálás és validálás;
  - lokális adatok biztosítása a világűrből származó megfigyelési adatok kalibrálásához és validálásához;
  - a harmadik felek űrprogramjából származó és a Copernicus űrinfrastruktúrát kiegészítő adatok biztosítása, archiválása és terjesztése;
  - a Copernicus űrinfrastruktúra karbantartása.
- (b) A felhasználók változó igényeire válaszul végzett tevékenységek, ideértve a következőket:
  - a megfigyelési hiányosságok azonosítása és új űrprogramok meghatározása a felhasználói követelmények alapján;
  - a Copernicus űrkomponens korszerűsítését és kiegészítését célzó fejlesztések, úgymint az űrinfrastruktúra új elemeinek tervezése és beszerzése.
- (c) Hozzájárulás a műholdak ütközési kockázattal szembeni védelméhez.

6. cikk
Lokális komponens

A Copernicus program lokális komponense az alábbi tevékenységeket foglalja magában:

- (a) a helyi adatgyűjtés és -szolgáltatás koordinációja és harmonizációja, helyi adatok biztosítása az operatív szolgáltatások számára, nemzetközi szinten ideértve a harmadik felektől származó lokális adatokat;
- (b) technikai segítségnyújtás a Bizottság részére a helyi megfigyelési adatokra vonatkozó szolgáltatási követelmények tekintetében;
- (c) együttműködés a helyi üzemeltetőkkel a lokális megfigyelési infrastruktúrához és hálózatokhoz kapcsolódó fejlesztési tevékenységek következetességének előmozdítása céljából.

7. cikk
Finanszírozás

- (1) A Copernicus program 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi keretösszege 2011. évi áraink legfeljebb 3786 millió EUR.
- (2) Az előirányzatokat a költségvetési hatóság engedélyezi évente a többéves pénzügyi keret által rögzített határokon belül. Az egy pénzügyi évnél hosszabb ideig tartó tevékenységek költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.
- (3) A Copernicus program pénzügyi előirányzata fedezheti a Copernicus program irányításához és céljainak megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, felügyeleti, ellenőrzési, pénzügyi vizsgálati és értékelő tevékenységhez kapcsolódó költségeket is, különösen a tanulmányok, értekezletek, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek kiadásait, továbbá az információfeldolgozásra és adatcserére szolgáló informatikai hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített források arányosan egyúttal az Unió politikai prioritásait érintő intézményi kommunikáció költségeire is fordíthatók.
- (4) A más szervekre átruházott feladatok tekintetében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 164. és 165. cikkében említett eljárást kell alkalmazni.

8. cikk
A Bizottság munkaprogramja

A Bizottság a Copernicus program végrehajtásának minden évre vonatkozóan munkaprogramot fogad el a 966/2012/EU, Euratom rendelet 84. cikkével összhangban. E végrehajtási aktust az e rendelet 21. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

9. cikk
Együttműködés a tagállamokkal

- (1) A Bizottság a közöttük folyó adat- és információcsere javítása, valamint a Copernicus programban elérhető adatok és információk mennyiségének növelése érdekében együttműködik a tagállamokkal.

- (2) A Bizottság a Copernicus-adatok és -információk tagállami felhasználása és a Föld-megfigyelési technológiához és fejlesztésekhez való tagállami hozzáférés terén az egységesség előmozdítását célzó intézkedéseket fogadhat el. Ezen intézkedések hatásai nem torzíthatják a szabad versenyt. E végrehajtási aktusokat a 21. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

10. cikk

Nemzetközi együttműködés

- (1) Az Unió – amelyet a Bizottság képvisel – megállapodásokat köthet a következő harmadik országokkal:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az EGT-megállapodás szerződő felei is, az EGT-megállapodásban meghatározott feltételekkel;
  - b) a tagjelölt országok, valamint a potenciálisan tagjelölt országok a vonatkozó keretmegállapodásokban vagy társulási megállapodás jegyzőkönyvében az uniós programokban történő részvételükkel kapcsolatban meghatározott általános elveknek megfelelően;
  - c) Svájc, az a) és b) pontban nem említett más harmadik országok és nemzetközi szervezetek, az Unió által ilyen harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel az EUMSZ 218. cikke alapján kötött megállapodás alapján, amely megállapodásnak meg kell határoznia a részvétel feltételeit és részletes szabályait.
- (2) Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek pénzügyi támogatást vagy természetbeni hozzájárulást nyújthatnak a programhoz. A pénzügyi támogatás a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke (2) bekezdésének értelmében külső címzett bevételnek minősül. A természetbeni pénzügyi támogatás és hozzájárulások a vonatkozó harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel kötött megállapodás feltételei szerint fogadhatók el.

11. cikk

A Bizottság szerepe

- (1) A program tekintetében a Bizottság teljes körű felelősséggel rendelkezik. Meghatározza a program prioritásait és célkitűzéseit, és ellenőrzi annak végrehajtását, különösen a költségek, az ütemezés és a teljesítés tekintetében.
- (2) A Bizottság az Unió nevében és saját hatáskörén belül ellátja a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatok irányítását, biztosítva a Copernicus program és a nemzeti, uniós és nemzetközi szintű tevékenységek közötti koordinációt.
- (3) A Bizottság összehangolja az operatív szolgáltatásnyújtást és a szolgáltatások üzemeltetéséhez szükséges megfigyelési infrastruktúrából származó adatok hosszú távú elérhetőségét célzó tagállami hozzájárulásokat.
- (4) A Bizottság biztosítja a Copernicus program és más vonatkozó uniós politikák, eszközök, programok és intézkedések közötti kiegészítő jelleget és összhangot.
- (5) A Bizottság olyan mechanizmust és konzultációt tart fenn, amely a felhasználók átlátható és rendszeres bevonására szolgál, és lehetővé teszi a felhasználók igényeinek uniós és nemzeti szintű figyelembevételét.

- (6) A Bizottság a 22. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az operatív szolgáltatásokhoz szükséges adatkövetelmények meghatározására vonatkozóan, amelyben rendelkezik azok változásáról is.
- (7) A Bizottság rendelkezésre bocsátja a Copernicus program finanszírozásához szükséges pénzügyi forrásokat.

12. cikk
Üzemeltetők

- (1) Amennyiben ezt a fellépés sajátos jellege és az uniós szerv különleges szakértelme megfelelően indokolja, a Bizottság részben vagy teljes körűen illetékes uniós szervekre ruházhatja a 4. cikkben ismertetett végrehajtási feladatokat. Ilyen ügynökségek többek között a következők:
  - a) az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EKÜ);
  - b) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (FRONTEX);
  - c) az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA);
  - d) az Európai Unió Műholdközpontja (EUSC).
- (2) Az uniós szerv kiválasztásakor megfelelően figyelembe kell venni a feladatok átruházásából eredő költséghatékonyságot és az adott szerv irányítási szerkezetére, valamint pénzügyi és emberi erőforrásaira gyakorolt hatást.
- (3) Az e cikk értelmében kivételesen valamely illetékes uniós szervekre ruházott költségvetés-végrehajtási feladatokat tájékoztatás céljából fel kell tüntetni az adott uniós szerv munkaprogramjában.
- (4) A Bizottság részben vagy teljes körűen az Európai Űrügynökségre (ESA) ruházhatja az 5. cikk b) pontjában ismertetett űrkomponens fejlesztési feladatait.
- (5) A Bizottság részben vagy teljes körűen az ESA-ra és a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezetére (EUMETSAT) ruházhatja az 5. cikk a) pontjában ismertetett űrkomponens üzemeltetési feladatait.
- (6) A Bizottság részben vagy teljes körűen a 4. cikkben ismertetett szolgáltatásokat nyújtó üzemeltetőkre ruházhatja a 6. cikkben bemutatott lokális komponens tevékenységeit.

13. cikk
Az üzemeltetők kiválasztása

- (1) A 12. cikkben meghatározott üzemeltetők kivételével a Bizottság kiválasztja azokat az üzemeltetőket, amelyekre az e cikk (2), (3) és (4) bekezdésben ismertetett eljárással összhangban végrehajtandó feladatokat ruház.
- (2) A Bizottság szándéknyilatkozat benyújtására irányuló felhívást tesz közzé a lehetséges üzemeltetők számára. A felhívás az alább bemutatott eljárással összhangban tartalmazza a kizárási és kiválasztási kritériumokat.
- (3) A Bizottság átlátható és objektív párbeszédet indít a kiválasztási kritériumokat teljesítő azon szervekkel, amelyek esetében nem áll fenn összeférhetetlenség. A párbeszédet követően a Bizottság hatáskör átruházásáról szóló megállapodásokat ír

alá a megfelelő tapasztalatot, valamint működési és pénzügyi kapacitást igazoló szervvel vagy szervekkel.

- (4) A Bizottság a hatáskör átruházásáról szóló megállapodásnak a 12. cikkben felsorolt szervekkel történő megkötését megelőzően vagy kellően indokolt és megfelelően dokumentált kivételes esetekben közvetlen tárgyalásokat folytathat, különösen akkor, ha:
- a lehetséges üzemeltetőknek szóló, szándéknyilatkozat benyújtására irányuló felhívásra nem érkezett megfelelő ajánlat;
  - a végrehajtandó feladatok olyan sajátos jellemzőkkel bírnak, amelyek szakmai hozzáértése, nagyfokú szakosodása vagy igazgatási hatásköre miatt egy adott üzemeltető bevonását teszik szükségessé;
  - az Uniótól független, előre nem látható esemény által előidézett rendkívüli sürgősségre való tekintettel a (2) és (3) bekezdésben említett eljárás betartása indokolatlanul megnehezítené a végrehajtandó feladatok elvégzését.

14. cikk

Az üzemeltetők felügyelete

- (1) Az üzemeltetők csak a Bizottság jóváhagyásával végezhetnek a hatáskör átruházásáról szóló megállapodásban nem említett további feladatokat. Az üzemeltető e további vagy kiegészítő feladatokért a költségek visszatérítésén túl nem igényelhet kártalanítást vagy kártérítést.
- (2) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az üzemeltetők elszámolásait, valamint minden vonatkozó dokumentumot és információt teljes körűen nyilvánosságra hozzanak. A Bizottság elvégezheti az e rendeletnek és a hatáskör átruházásáról szóló vonatkozó megállapodásoknak való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges – többek között helyszíni – vizsgálatokat.
- (3) Amennyiben azt sürgős vagy előre nem látható esemény indokolja, illetve az üzemeltető indokolt kérésére a Bizottság eljárhat az üzemeltető nevében, és a szükséges intézkedések elvégzésének idejére és azok tekintetében felfüggesztheti a hatáskör átruházásáról szóló megállapodást.
- (4) A hatáskör átruházásáról szóló megállapodások vagy a munkaprogram végrehajtása során az üzemeltetők a szerződések és támogatások odaítélésével kapcsolatos panaszaikat a Bizottsághoz nyújthatják be. Ilyen panasz mindazonáltal csak szándékos jogsértés, súlyos gondatlanság vagy csalás esetén nyújtható be, kizárólag azt követően, hogy az üzemeltető valamennyi jogorvoslati lehetőséget igénybe vett.

15. cikk

A Copernicus adat- és információkezelési politikája

- (1) A Copernicus-adatokhoz és -információkhoz teljes körű, nyílt és díjmentes hozzáférést kell biztosítani az alábbi korlátozásokra figyelemmel:
- a harmadik féltől származó adatokhoz és információkhoz kapcsolódó engedélyezési feltételek;
  - terjesztési formátumok, jellemzők és továbbítási eszközök;
  - az Uniónak és tagállamainak biztonsági érdekei és külkapcsolatai;

- d) a Copernicus-adatokat és -információkat előállító rendszer biztonsági vagy műszaki okok miatt kialakuló működési zavarának kockázata.

16. cikk

A hozzáférés és felhasználás korlátai és feltételei

- (1) A Bizottság a 22. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el az alábbiak vonatkozásában:
- a) a Copernicus-adatokra és -információkra vonatkozó hozzáférési, regisztrálási és engedélyezési feltételek és eljárások, ideértve azok formátumát, jellemzőit és a terjesztési eszközöket;
  - b) a Copernicus program részét nem képező fogadóállomásoknak továbbított műholdadatok továbbítására és felhasználására vonatkozó feltételek és eljárások;
  - c) a Copernicus-adatok és -információk archiválására vonatkozó feltételek és eljárások;
  - d) a Copernicus adat- és információs rendszerét érintő működési zavarok megelőzéséhez szükséges egyedi műszaki kritériumok, ideértve az elsőbbségi hozzáférést;
  - e) a Copernicus-adatok és -információk terjesztésének jogütközések vagy biztonsági érdekellentétek miatt szükségessé váló korlátozására vonatkozó kritériumok;
  - f) a biztonsági értékelés elvégzésére vonatkozó kritériumok.
- (2) A Bizottság e rendeletnek, valamint az (1) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelően létrehozza a Copernicusból és a harmadik felektől származó adatokhoz és információkhoz, valamint a műholdadatok Copernicus programon kívüli fogadóállomásokra történő letöltéséhez kapcsolódó megfelelő licenceket.

17. cikk

A biztonsági érdekek védelme

- (1) A Bizottság az uniós vagy nemzetbiztonsági érdekek védelme szempontjából létfontosságú adatok és információk meghatározása érdekében elvégzi a Copernicus-adatok és -információk előzetes biztonsági értékelését.
- (2) A Copernicus programban részt vevő, 10. cikk szerinti tagállamok és harmadik országok felkérhetik a Bizottságot új biztonsági értékelés elvégzésére, amennyiben ezt biztonsági vonatkozású változások indokolják.
- (3) Ha az előzetes biztonsági értékelés a Copernicus-adatok és -információk gyűjtésének és előállításának ideje alatt nem lehetséges, a Bizottság helyszíni biztonsági értékelést végezhet.
- (4) A Bizottság a 16. cikk (1) bekezdésének f) pontja értelmében elfogadott kritériumok alapján utasításokat ad a Copernicus-adatok és -információk terjesztésének egyes esetekben történő korlátozására vonatkozóan. Sürgős esetben a bizottsági utasítások az azok eredményességét biztosító legrövidebb határidőn belül elfogadhatók. A Bizottság a Copernicus program célkitűzéseire, valamint a Copernicus adat- és információkezelési politikájára figyelemmel a legkisebb beavatkozással járó

intézkedést választja. Utasításainak többek között azok időszerősége és területi hatálya tekintetében is arányosnak kell lenniük, és az érintett biztonsági érdekek védelmét a más forrásokból származó adatok és információk alapján kell mérlegelnie.

18. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek csalás, vesztegetés és egyéb jogellenes tevékenységek ellen megelőző fellépések, hatékony ellenőrzések, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek behajtásának, valamint – adott esetben – hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi bírságoknak az alkalmazásával biztosítják, hogy az e program alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekei védelemben részesülnek.
- (2) A Bizottság vagy annak képviselői és a Számvevőszék hatáskörrel rendelkeznek, hogy dokumentumok alapján és a helyszínen ellenőrizzék a támogatás kedvezményezettjeit, illetve a program keretében uniós támogatásban részesülő vállalkozókat és alvállalkozókat.
- (3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben megállapított rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálatokat, köztük helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet annak megállapítása érdekében, hogy az e program alapján finanszírozott támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel kapcsolatban csalás, korrupció vagy bármely egyéb jogellenes tevékenység révén sérültek-e az Unió pénzügyi érdekei.
- (4) Az (1), (2) és (3) bekezdés sérelme nélkül az e program végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásokban, az e program végrehajtása keretében létrejött támogatási megállapodásokban és támogatási határozatokban kifejezetten rendelkezni kell arról, hogy a Bizottság, a Számvevőszék és az OLAF saját hatáskörén belül elvégezheti az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

19. cikk

Tulajdonjog

- (1) A Copernicus program keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak összességének az Unió vagy egy erre a célra kijelölt szerv vagy alap tulajdonát kell képeznie, a fennálló tulajdonjogokra vonatkozóan – adott esetben – harmadik felekkel kötött megállapodásokra is figyelemmel.
- (2) A tulajdonjog Unióra történő átruházásához kapcsolódó feltételeket az (1) bekezdésben említett megállapodásokban határozzák meg.
- (3) A Bizottság a 22. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az uniós tulajdonjog későbbi átruházására vonatkozó feltételek megállapítása céljából. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus e megbízott szerv vagy alap

kijelölését átlátható és objektív okokra alapozza, ami nem eredményez összeférhetetlenséget.

20. cikk

Segítségnyújtás a Bizottságnak

- (1) A Bizottságot a végfelhasználók képviselői, különösen biztonsági kérdésekben független szakértők és az érintett nemzeti ügynökségek, elsősorban a nemzeti ügynökségek képviselői segíthetik, hogy biztosítsák számára a szükséges műszaki és tudományos szakértelmet és felhasználói visszajelzést.

21. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját bizottság (a továbbiakban: a Copernicus-bizottság) segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

22. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság 2014. január 1-től határozatlan időre szóló felhatalmazást kap a 16. cikk (1) bekezdésében és a 19. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról egyidejűleg az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) A 16. cikk (1) bekezdése és a 19. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok csak akkor lépnek hatályba, ha az értesítést követő két hónapos időtartam leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, vagy ha az Európai Parlament és a Tanács az időtartam leteltét megelőzően egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. Ezen időtartam az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére két hónappal meghosszabbodik.

23. cikk
Értékelés

- (1) A Bizottság legkésőbb 2018. június 30-ig értékelő jelentést készít a Copernicus program keretében finanszírozott feladatok célkitűzéseinek megvalósításáról azok eredménye és hatásai, európai többletértéke, valamint az erőforrás-felhasználás hatékonysága tekintetében. Az értékelés különösen arra tér ki, hogy a célkitűzések továbbra is érvényesek-e, valamint hogy az intézkedések hogyan járulnak hozzá a 2. és 3. cikkben ismertetett célkitűzésekhez.
- (2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett értékelést az üzemeltetőkkel szoros együttműködésben végzi el, míg a Copernicus program felhasználói közösségei megvizsgálják a program eredményességét és hatékonyságát, valamint a 2. és 3. cikkben említett célkitűzésekhez való hozzájárulását. A Bizottság ezen értékelések eredményeit közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.
- (3) A Bizottság szükség esetén független szervek segítségével értékelheti a projektek végrehajtásának módját, valamint azok megvalósításának hatását, annak érdekében, hogy eldönthessék, hogy a meghatározott célok, beleértve a környezetvédelemmel kapcsolatos célokat is, teljesültek-e.
- (4) A Bizottság felkérheti a tagállamokat, hogy bocsássák rendelkezésre az e rendelet keretében támogatott fellépések és a kapcsolódó projektek egyedi értékelését, vagy adott esetben biztosítsák számára a projektek értékeléséhez szükséges információkat és segítséget.

24. cikk
Hatályon kívül helyezés

A 911/2010/EU rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendelethez való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, mintha e rendelethez való hivatkozások lennének.

25. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT FŐBB ADATAI

- 1.1. A javaslat címe
- 1.2. A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület
- 1.3. A javaslat típusa
- 1.4. Célkitűzések
- 1.5. A javaslat indoklása
- 1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama
- 1.7. Tervezett irányítási módszerek

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

- 2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések
- 2.2. Irányítási és kontrollrendszer
- 2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésre vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

- 3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?
- 3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás
  - 3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése
  - 3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás
  - 3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás
  - 3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség
  - 3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban
- 3.3. A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

JAVASLATOKAT KÍSÉRŐ PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat címe

Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete az európai Föld-megfigyelési program (Copernicus) létrehozásáról

1.2. A tevékenység alapú irányítás/tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretében tartozó érintett szakpolitikai terület¹⁴

02. cím: Vállalkozáspolitikai

02 06. fejezet: Copernicus

1.3. A javaslat típusa

- A javaslat/kezdeményezés új intézkedésre irányul
- A javaslat/kezdeményezés kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre irányul¹⁵
- A javaslat/kezdeményezés jelenlegi intézkedés meghosszabbítására irányul
- A javaslat/kezdeményezés új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre irányul

1.4. Célkitűzések

A Copernicus a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) elnevezésű európai Föld-megfigyelési program új neve. Minden olyan tevékenységet magában foglal, amelynek célja a környezetvédelmi kérdésekkel és biztonsági ügyekkel kapcsolatos pontos és megbízható adatok és információk megszakítás nélküli nyújtása az Unióban és a tagállamokban a politikai döntéshozatalért, a végrehajtásért és a megfigyelésért felelős felhasználóknak. A Copernicus célja, hogy folyamatos, független és megbízható hozzáférést biztosítson Európára számára a megfigyelési adatokhoz és információkhoz.

A Copernicus programot az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia keretében kell megvalósítani. A növekedéshez és gazdasági stabilitáshoz a többletértéket képviselő kereskedelmi alkalmazások előmozdítása révén nyújtott hozzájárulásának köszönhetően az Európa 2020 stratégián alapuló iparpolitikai kiemelt kezdeményezés¹⁶ szerves részét alkotja.

A Copernicus a következő általános célkitűzések megvalósításához járul hozzá:

- (a) a környezet védelme, valamint segítségnyújtás a polgári védelmi és biztonsági erőfeszítésekhez;
- (b) a növekedést célzó Európa 2020 stratégia támogatása az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés céljaihoz való hozzájárulás révén; a program a kereskedelmi alkalmazások előmozdításával különösen a gazdasági stabilitást és növekedést segíti elő.

¹⁴ Tevékenység alapú irányítás: ABM (Activity Based Management), tevékenység alapú költségvetés-tervezés: ABB (Activity Based Budgeting).

¹⁵ A költségvetési rendelet 49. cikke (6) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

¹⁶ COM(2013) 108 final, 2013. február 28.

A Copernicus felhasználói közösségek azok az európai nemzeti, regionális vagy helyi szervek, amelyeket a rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett területeken közszolgálat vagy szakpolitika meghatározásával, végrehajtásával, érvényesítésével vagy nyomon követésével bíznak meg. **Ez elsősorban többek között az alábbi csoportokat érinti:**

- európai, nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságok (mint felhasználók és közreműködők), harmadik országokban is (úgy mint a részt vevő országok és például a „GMES és Afrika” kezdeményezés kedvezményezett országai);
- a downstream ágazat, különösen a kkv-k; és
- a végfelhasználók (helyi és regionális önkormányzatok, közintézmények, többek között egyetemek, kutatóközpontok vagy akár a Copernicus révén támogatott közszolgáltatásokat igénybe vevő polgárok), a downstream ágazat vásárlói.

1.4.1. *A javaslat által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzések*

A Copernicus a következőképpen kíván hozzájárulni az Európa 2020 stratégia célkitűzéseéhez:

- „*erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb gazdaság*”, azaz különösen a környezeti erőforrások és ökoszisztémák és a biológiai sokféleség védelme és az azokkal való gazdálkodás; az uniós szakpolitikák jobb végrehajtásából származó hatékonyságnövekedés elérése például a közlekedés területén a hajózási útvonalak javítását lehetővé tevő jégmegfigyelés; a mezőgazdaság területén az intelligens gazdálkodás támogatása és ezáltal az új belépők szükségleteinek csökkentése; valamint az energiaügyek területén a fotovoltaikus energia előállításához szükséges napsugárzás mérése révén;
- „*versenyképesebb gazdaság*”, ipar- és űrpolitikai kiemelt kezdeményezésként a Copernicus célja az uniós ipar versenyképességének, valamint az űrben és azon túl érvényesülő technológiai előnyének erősítése; kifejezetten törekszik arra, hogy a downstream ágazaton belül a Copernicus-információkon alapuló új szolgáltatások kifejlesztésével és ezáltal az innováció ösztönzésével üzleti lehetőségeket teremtsen a kkv-k számára;
- „*tudáson alapuló gazdaság*”, a Copernicus elő kívánja segíteni a globális kihívások jobb megismerését, és kritikus adatok szolgáltatásával támogatja a kutatás/tudomány fejlődését;
- „*innováción alapuló gazdaság*”, a Copernicus lehetővé teszi fokozottan innovatív downstream szolgáltatások megjelenését. Célja a kutatói közösség és az üzleti világ közötti partnerségek létrehozása, ezenfelül referenciaértékeket határozhat meg a kutatás-fejlesztés üzleti alkalmazására vonatkozóan;
- „*magas foglalkoztatás jellemezte gazdaság*”, a Copernicus a magasan képzett munkavállalók iránti kereslet növelése révén további munkahely-teremtési lehetőségeket biztosít;
- „*gazdasági, társadalmi és területi kohézió*”, azaz új szárazföldi infrastruktúra iránti igény, különösen az EU-12 tagállamokban; azáltal, hogy valamennyi tagállamban új üzleti lehetőségeket teremt a kkv-k számára, a Copernicus lendületet ad a szárazföldi vagy katasztrófaelhárítási szolgáltatások terén lemaradással küzdő országoknak, ennél fogva hozzájárul a tagállamok közötti fokozott kohézió célkitűzésének eléréséhez. A Copernicus-szolgáltatások természetükből adódóan összeurópai jellegűek és eleget tesznek az európai követelményeknek.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

A Copernicus program konkrét célkitűzései a következők:

1. sz. konkrét célkitűzés: Copernicus-szolgáltatások

A Copernicus szárazföld-megfigyelési szolgáltatásainak középpontjában az európai, regionális és nemzeti szintű, időszakos felszínborítási térképezési szolgáltatás, valamint a dinamikus szárazföld-megfigyelési tevékenységek állnak.

A Copernicus tengermegfigyelési szolgáltatása információkat nyújt a fizikai óceánok és a tengeri ökoszisztémák állapotáról a világoceánban és az európai regionális területeken. A Copernicus tengermegfigyelési szolgáltatásainak alkalmazási területei közé tartozik a tengerbiztonság, a tengeri környezetvédelem és a part menti régiók, a tengeri erőforrások, valamint az évszakos meteorológiai előrejelzés és az éghajlat megfigyelése.

A Copernicus légköri környezetvédelmi szolgáltatása biztosítja a levegőminőség európai szintű, a légkör kémiai összetételének pedig globális szintű megfigyelését. Különösen a helyi és nemzeti szintű levegőminőség megfigyelését végző rendszerek számára szolgáltat információkat, és hozzá kell járulnia a légköri kémia éghajlati paramétereinek megfigyeléséhez is.

A Copernicus éghajlatváltozás-figyelési szolgáltatása lehetővé teszi az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást és a hatások enyhítését. Különösen az alapvető fontosságú éghajlati változók rendelkezésre bocsátásához, az éghajlat elemzéséhez és az alkalmazkodáshoz és a hatások enyhítéséhez szükséges nagyságrendű előrejelzésekhez, valamint a vonatkozó szolgáltatás nyújtásához kell hozzájárulnia.

A Copernicus katasztrófaelhárítási szolgálata térképek és/vagy különböző szintű előre feldolgozott adatok együttes biztosításával támogatja a katasztrófaelhárításban érintett nemzetközi, európai, nemzeti és regionális szereplőket a katasztrófák, például vihar, tűz, árvíz, földrengés, vulkánkitörés, ember által szándékosan vagy véletlenül okozott katasztrófák és más humanitárius katasztrófák során. A szolgáltatás a megelőzéstől a felkészültségen át a katasztrófaelhárítási vagy helyreállítási tevékenységekig a válságkezelési ciklus egészét felöleli.

A Copernicus biztonsági szolgáltatása információkat nyújt az Európa előtt álló biztonsági kihívásoknak való megfelelés, nevezetesen a határellenőrzés, a tengerfelügyelet és az Unió külső fellépéseinek támogatása terén.

A Copernicus lokális komponense a szolgáltatási területekhez levegőbe, tengerre és földre telepített eszközökön alapuló megfigyelést biztosít. A referenciaadatokhoz való hozzáférés elengedhetetlen a szolgáltatások üzemeltetéséhez. Noha ez elsősorban a tagállamok felelőssége, a program az Unión belül hozzájárulhat a lokális adatok tagállamokra kiterjedő harmonizációjához, az Unión kívül pedig további lokális adatok gyűjtéséhez. E tevékenységek végrehajtására a szolgáltatásokért felelő szervek kapnak megbízást.

Mindezek részét képezik egyes horizontális tevékenységek is, amelyek célja az e rendelet alapján elkülönített forrásokkal való átfogó gazdálkodás támogatása és a program valamennyi tevékenysége végrehajtásának ellenőrzése, különös tekintettel a költségekre, az ütemezésre és a teljesítésre, a megfelelő eszközök létrehozására és a programhoz kapcsolódó kockázatok meghatározásához, ellenőrzéséhez, csökkentéséhez és nyomon követéséhez szükséges strukturális intézkedésekre; idetartoznak ezenkívül a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatok; a tagállamokat célzó jelentéstételi tevékenységek; a nemzeti, uniós és nemzetközi szintű tevékenységekkel – például a GEOSS-szal – való koordináció; a tagállamok önkéntes hozzájárulásainak összehangolása; a program és más

vonatkozó uniós politikák, eszközök és intézkedések közötti kiegészítő jelleg és összhang biztosítása; a felhasználók igényeinek meghatározása és azok végrehajtásának nyomon követése.

2. sz. konkrét célkitűzés: Űrmegfigyelés

A Copernicus űrkomponense a világűrből származó fenntartható megfigyelési adatokat biztosít a Copernicus-szolgáltatások számára.

Idetartozik az erre a célra szolgáló űrinfrastruktúra (azaz a Sentinel műholdak) üzemeltetése; a harmadik felek programjaihoz való hozzáférés; az adatok továbbítása; a szolgáltatási adatokra vonatkozó követelmények egyesítéséhez a Bizottságnak nyújtott technikai segítség; a megfigyelési hiányosságok azonosítása; valamint közreműködés az új űrprogramok meghatározásában.

A fejlesztési tevékenységek közé tartozik az űrinfrastruktúra új elemeinek tervezése és beszerzése; technikai támogatás nyújtása a Bizottságnak ahhoz, hogy a szolgáltatási követelmények alapján az űrinfrastruktúrát üzemeltetők támogatásával új űrprogramok leírását dolgozza ki; az űrtechnológiai tevékenységek fejlesztésének koordinálása, ideértve a Copernicus űrkomponensének korszerűsítését és kiegészítését előmozdító fejlesztéseket.

1.4.3. Várható eredmények és hatás

A tervezett intézkedés a rendszer hosszú távú fenntarthatóságának biztosítását és az ez idáig nem mérlegelt új felhasználói igények figyelembevételét célzó szolgáltatások kialakítása. Ennek előnye az, hogy a Copernicus továbbra is fenntartható módon és következetesen eleget tud tenni a felhasználók igényeinek, aminek nyomán egyre többen veszik majd igénybe a programot, és fokozódik a downstream piac fejlődése.

Gazdasági hatás: az új termékek és szolgáltatások fejlesztése ösztönzi a termék- és folyamatinnovációt, és ezáltal hosszú távú hatást gyakorol az európai iparra. A Copernicus-szolgáltatások folyamatos rendelkezésre állása nagy lendületet adna az ipar versenyképességének, és elősegítené kereskedelmi szempontból életképes vállalkozások megjelenését.

Környezeti hatás: A hosszú távon elérhető Copernicus-szolgáltatások támogatják azt a célkitűzést, hogy Európa kulcsszereplővé váljon az éghajlatváltozás területén. Ezenfelül a GEOSS-on belül valódi partnerséget biztosít.

Társadalmi hatás: Új munkahelyek jönnek létre nem csupán a műholdágazatban és a K+F területén, hanem az új Föld-megfigyelési módszerek fejlesztéséhez kapcsolódó vállalkozásoknál és a kapcsolódó ágazatokban és szolgáltatásokban is. Ennél is fontosabb, hogy a fenntartható kötelezettségvállalás előmozdítja a downstream szolgáltatások fejlesztését, ahol számottevő foglalkoztatási hatásra lehet számítani.

1.4.4. Eredmény- és hatásmutatók

A célkitűzések elérésének mérése a következő mutatók alapján történik:

- (a) a szolgáltatásszintű, szolgáltatásnyújtási követelményekkel összhangban elérhetővé tett adatok és többletértéket képviselő információk;
- (b) A felhasználók számának változásában, az elért adatok és többletértéket képviselő információk mennyiségében, valamint a tagállamok közötti adattovábbítás bővülésében mért adat- és információhasználat;
- (c) az európai downstream üzemeltetők piaci térnyerése és versenyképessége.

E paraméterek rendszeres mérésére szolgáló célzott eszközök lépnek életbe; e tekintetben különösen fontos a különleges követelmények beillesztése az üzemeltetőkkel kötendő, a hatáskör átruházásáról szóló megállapodásokba és/vagy szerződésekbe. A program több szakaszában eseti tanulmányok készülnek a (lehetséges) felhasználók elégedettségének, valamint a piaci térnyerésnek és a Copernicus által a downstream ágazat versenyképességére gyakorolt hatásnak a méréséhez.

A program végrehajtásának nagy részét ezenkívül várhatóan harmadik felekre ruházzák át. A hatáskör átruházásáról szóló megállapodások az üzemeltetők teljesítményének nyomon követését biztosító célkitűzéseket és mutatókat tartalmaznak. Ezek a mutatók egyúttal a program átfogó nyomon követéséhez is alapul szolgálnak. Idetartoznak:

- a hat szolgáltatás operatív szintű létrehozása úgy, hogy 2017-ig valamennyi megkezdje a működését;
- a költségvetési kereten belüli megvalósítás és a szolgáltatási információk tervezése az üzemeltetőkkel kötött, a hatáskör átruházásáról szóló megállapodásokban és/vagy szerződésekben foglaltak szerint;
- a szolgáltatásokat igénybe vevők száma és elégedettségük mértéke;
- a Copernicus-adatokat és -információkat felhasználó downstream ágazat fejlődése;
- a tervezett műholdak vagy eszközök felbocsátása és hasznosítása, ideértve a megfelelő formátumú megfigyelési adatoknak az azonosított felhasználók részére történő időszerű, és az űrkomponensre vonatkozó hosszú távú előrejelzési dokumentumban elfogadott tervvel összhangban álló biztosítását;
- az új műholdak és a kapcsolódó földi szegmens költségvetésen belüli és a terveknek megfelelő meghatározása és fejlesztése a hosszú távú előrejelzésben és az ESA-val kötendő, a hatáskör átruházásáról szóló megállapodásban foglaltak szerint.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

A Föld állapotára vonatkozó, nem kellően megbízható nyilvános információk

Az elmúlt harminc évben az Unió, az Európai Űrügynökség (ESA) és ezek tagállamai jelentős kutatás-fejlesztési erőfeszítéseket tettek a Föld-megfigyelés terén, hogy új infrastruktúrát és a működési szakaszt megelőző Föld-megfigyelési szolgáltatásokat dolgozzanak ki. Számos meglévő európai Föld-megfigyelési szolgáltatás ugyanakkor az infrastrukturális hiányosságok és a hosszú távú elérhetőségükre vonatkozó garanciák hiánya miatt nem megfelelő. A jelenlegi szolgáltatások keretében nyújtott adatok vagy nem terjednek ki a politikai döntéshozók számára szükséges valamennyi szempontra¹⁷, vagy nem folyamatos és fenntartható módon szolgáltatják azokat, különösen azért, mert a szolgáltatás vagy az annak alapjául szolgáló megfigyelési infrastruktúra élettartama költségvetési és/vagy műszaki korlátok miatt korlátozott. E probléma orvosolásának hiányában súlyos rövid- és hosszú távú következményekre kell számítani. Rövid távon például természeti katasztrófák esetén nem állnak majd rendelkezésre térképek a polgári védelem számára, míg hosszú távon a döntéshozók nem jutnak hozzá létfontosságú éghajlat-változási adatokhoz.

A downstream beruházásokat érintő kockázat

---

¹⁷ Az európai döntéshozók számára jelenleg különösen az európai vagy világszinten összesített, megfelelő minőségű információk hiánya okoz gondot.

A kezdeti működésről szóló rendeleten alapuló Copernicus program a 2011–2013 közötti időszakban több üzemeltetési tevékenységet finanszíroz. A kezdeti működést is magában foglaló meglévő program az első lépést jelenti egy Föld-megfigyelési rendszer kialakítása felé. Ez azonban továbbra is korlátozott időre szól (azaz a 2011–2013 közötti időszakra).

A működési zavar kockázata komoly aggodalomra ad okot a végfelhasználók, például a hatóságok, egyúttal azonban a downstream szolgáltatók körében is, mivel utóbbiak várhatóan nem ruháznak be jelentős összegeket kiforratlan, kockázatos piacokba, és további nehézségekkel szembesülnek majd a tőkebevonás során.

Az innovációs potenciált érintő kockázat

A működési zavar egyik következménye lenne az is, hogy a K+F beruházásokból nem születik innováció. Ennélfogva kiaknázatlan maradna a Copernicushoz kapcsolódó – elsősorban szolgáltatási vonatkozású – innovációs kapacitás felszabadításának lehetősége. Ez sajnálatos lenne, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy különböző tanulmányok szerint az Unió innovációs politikájának fokozottabban kellene foglalkoznia a szolgáltatási ágazattal¹⁸.

A foglalkoztatásra gyakorolt hatás

Végül pedig a műhold-alkalmazási rendszerek az európai űripar fő bevételi forrásai (3,1 milliárd EUR), emellett pedig a legfőbb exportterületet alkotják (1,13 milliárd EUR értékben)¹⁹. A bevételek szempontjából a két legjelentősebb szegmens egyike a Föld-megfigyelés (például a Copernicus Sentinelek). Jelenleg az európai űripar összes bevételének körülbelül 30 %-a származik a Föld-megfigyelési rendszerekből. Az ágazati eladásokra gyakorolt e közvetlen hatás mellett a Copernicus jelentősen befolyásolja az európai űripar versenyképességét és jövedelmezőségét. Az export és a kereskedelem nagymértékben függ az ágazat relatív versenyhelyzetétől. A fenti okok miatt a Copernicus számottevő hatást gyakorolna az ágazaton belüli foglalkoztatásra, mivel a becslések szerint 2015 és 2030 között 35 000 új munkahelyet teremtene.

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték

Az európai Föld-megfigyelési program (Copernicus) jogalapja az EUMSZ 189. cikke, amely lehetővé teszi az Unió számára saját űrprogramja kialakítását. Az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről szóló 911/2010/EU rendelet 2. cikke már felsorolja a programban foglalt tevékenységeket. A Copernicus megvalósítása ezenfelül az Európa 2020 egyik stratégiai célkitűzése.

A felmerülő költségek miatt a tagállamok egyedül nem vállalhatnak optimális felelősséget az uniós és kormányközi forrásokkal kifejlesztett űrinfrastruktúra hasznosításának és megújításának finanszírozásáért. Az operatív meteorológiai célú, világűrbe telepített megfigyelés terén az európai államok erőforrásaikat egyesítve meteorológiai műholdakat fejlesztettek ki és hasznosítanak a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) keretében. Az európai államok ezenkívül az ESA vagy a nemzeti űrügynökségek közreműködésével demonstrációs környezeti műholdakat építettek. A környezetvédelmi megfigyelés terén folytatott fenntartható operatív programok finanszírozása tekintetében ugyanakkor nem találtak a meteorológia terén alkalmazott módszerhez hasonló módot az együttműködésre. Az ilyen jellegű folyamatos megfigyelés iránti igény már-már

¹⁸ Lásd például a következőt: Next generation innovation policy: The future of EU innovation policy to support market growth (Új generációs innovációs politika: a piaci növekedést célzó uniós innovációs politika jövője), CEPS és Ernst & Young, 2011.

¹⁹ The European Space Industry in 2010 (Az európai űripar 2010-ben), ASD-Eurospace, 15. kiadás, 2011. június.

kritikus, mivel a hatóságok egyre nagyobb politikai nyomás alatt állnak, hogy a környezetvédelem, a biztonság és az éghajlatváltozás területén megalapozott döntéseket hozzanak, valamint mivel be kell tartaniuk a nemzetközi megállapodásokat.

Az összeurópai vagy globális kiterjedésű szolgáltatások esetében a javasolt intézkedés céljait tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, mivel a különböző tagállamoktól származó bejövő adatokat európai szinten kell összesíteni. A többi szolgáltatás (például katasztrófaelhárítási térképek vagy földrajzilag korlátozott tematikus szárazföld-figyelési térképek) uniós szinten jobban megvalósítható, két okból. Egyrészt a világűrbe telepített és a lokális érzékelőktől bejövő adatok koherens és központosított kezelése nagyobb méretben gazdaságosabb. Másrészt a tagállami vagy regionális szintű koordinálatlan Föld-megfigyelési szolgáltatások a tevékenységek és intézkedések újbóli elvégzéséhez vezetnének, és megnehezítenék vagy akár ellehetetlenítenék, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásának felügyelete átlátható és objektív kritériumokon alapuljon. Ha a tagállami szinten előállított információk nem hasonlíthatók össze, akkor a Bizottság nem tudja ellenőrizni, hogy a környezetvédelmi jogszabályokat helyesen hajtják-e végre minden tagállamban. Mindemellett az európai szintű fellépéssel méretgazdaságosság érhető el, ami a közpénzek hatékonyabb felhasználását eredményezi. Az uniós szintű fellépés tehát egyértelműen többletértéket teremt.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Ez a javaslat az elmúlt tizenkét évben a Copernicus kutatási kezdeményezésként történő fejlesztése, majd a 2011–2013 közötti kezdeti működési szakasz során szerzett tapasztalatokra épít. Ezek a tapasztalatok alátámasztják, hogy noha a Copernicus fejlesztéséhez továbbra is szükség van kutatásfinanszírozásra, egyúttal a Föld-megfigyelési szolgáltatások nyújtásához és a műholdak üzemeltetéséhez is támogatást kell nyújtani, hogy teljes körűen kiaknázhassuk az eddigi beruházások előnyeit, és eleget tehesünk a fent meghatározott igényeknek.

1.5.4. Összhang és lehetséges szinergia egyéb eszközökkel

A működési szakaszban a Copernicus információkkal szolgál majd a politikai döntéshozóknak, a hatóságoknak, a vállalkozásoknak és az európai polgároknak. Ez azt jelenti, hogy önálló uniós információforrásként a Copernicus célja valamennyi olyan vonatkozó uniós politika, eszköz és fellépés támogatása, amelyek esetében nélkülözhetetlen a bolygónkon zajló változások ismerete.

A Copernicus például az alábbiak révén járul hozzá más uniós szakpolitikákhoz:

- Nemzetközi együttműködési politikák: a Copernicus-szolgáltatások Afrikára történő kiterjesztése konkrét hozzájárulás az Unió fejlesztési politikáihoz. A műholdas Föld-megfigyelés például lehetővé teszi a termés alakulásának nyomon követését a mezőgazdasági idényben, valamint élelmezésbiztonsági korai előrejelző rendszer létrehozását a világszerte veszélyeztetett régiók számára. A Copernicus egyes alkalmazásai ezenfelül információval szolgálhatnak a politikai döntéshozók számára az afrikai természeti erőforrásokról.
- Közlekedéspolitika: a hajózási útvonaltervezés optimalizálása révén a Copernicus tengeri szolgáltatása minimálisra csökkentheti az üzemanyag-fogyasztást és -kibocsátást.
- Környezeti politika: a Copernicus-szolgáltatások különböző szintű rendszeres vagy időszakos információkat nyújtanak a tengeri, légköri és szárazföldi környezet állapotának folyamatos megfigyeléséhez. Ebben az összefüggésben a Copernicus révén gyűjtött környezeti képek megalapozhatják a biológiai sokféleségre vonatkozó

új európai stratégia céljainak nyomon követését, illetve az erőforrások, például a fa, a víz, az ásványi anyagok, a föld, a levegő (minősége) és sok más erőforrás hatékony felhasználásának megfigyelési eszközeként szolgálhatnak európai és világszinten egyaránt.

- Humanitárius segítségnyújtás: a Copernicus-szolgáltatások szintén fontos szerepet játszanak az Unión belüli és kívüli katasztrófaelhárítási tevékenységekben, mivel a döntéshozók, a műveleteket tervezők és a helyszíni csapatok számára nélkülözhetetlen naprakész információkat biztosítanak.
- Energia: a Copernicus megbízható információforrást biztosíthat Európa számára a napenergiával kapcsolatban, és hozzájárulhat a nukleáris fegyverek elterjedésének vagy a nukleáris telephelyek leszerelésének nyomon követéséhez.
- Regionális politika: összeurópai szinten a Copernicus szárazföldi szolgáltatása felszínborítással és a felszínborítás megváltozásával kapcsolatos harmonizált termékeket kínál. Ezek az információk a földhasználattal kapcsolatos és várospolitikai célok szempontjából létfontosságúak.
- Éghajlat-változási politika: több Copernicus-szolgáltatás érint éghajlati vonatkozású kérdéseket, például az erdőmegfigyelés és a föld szénkészleteire vonatkozó információk, a tenger- és jégszint megfigyelése, valamint az üvegházhatású gázok és a fényáramok elemzése.
- Védelem: a Copernicus hozzájárulhat a határőrizethez és a tengerfelügyelethez. Ennek keretében a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság és a Belügyi Főigazgatóság 2008 óta szoros együttműködést folytat.
- Mezőgazdaság: a Copernicus különböző időbeli, térbeli és tematikus kiterjedésű közös módszertanok és mutatók biztosításával elősegítheti a mezőgazdasági célú földhasználatnak és e földhasználat változásainak európai, nemzeti és regionális szinten történő időszerű és pontos megfigyelésének javítását. A közös agrárpolitika keretében a Copernicus segítségével nyomon követhető lenne a „területpihentetési” politika alkalmazása.
- Tengeri vonatkozású politikák: a Copernicus lehetővé teszi az óceánnak, az azt jellemző dinamikának és az éghajlatváltozásra gyakorolt hatásának megismerését. Az e területen biztosított alkalmazások a következők: tengerbiztonság, olajkiömlések figyelése, tengerierőforrás-gazdálkodás, éghajlatváltozás, évszakos előrejelzés, part menti tevékenységek, jégmegfigyelés és vízminőség.

1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

- A javaslat/kezdeményezés **határozott időtartamra** vonatkozik
  - A javaslat/kezdeményezés időtartama: 2014-től 2020-ig
  - Pénzügyi hatás: 2014-től 2020-ig
- A javaslat/kezdeményezés **határozatlan időtartamra** vonatkozik
  - Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-tól ÉÉÉÉ-ig
  - azt követően: rendszeres ütem.

1.7. Tervezett irányítási módszerek²⁰

- Irányítás közvetlenül** a Bizottság által
- Irányítás közvetetten** a következőknek történő hatáskör-átruházással:
  - végrehajtó ügynökségek
  - a Közösségek által létrehozott szervek²¹
  - tagállami közigazgatási / közfeladatot ellátó szervek
  - az Európai Unióról szóló szerződés V. címe értelmében külön intézkedések végrehajtásával megbízott, a költségvetési rendelet 49. cikke szerint alkalmazandó jogalapot megteremtő jogi aktusban meghatározott személyek
- Megosztott irányítás** a tagállamokkal
- Decentralizált irányítás** harmadik országokkal
- Nemzetközi szervezetekkel

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések:

A Copernicus a meglévő európai képességekre épül, kerülve azok felesleges megkettőzését, és épp ellenkezőleg, törekedve a meglévő nemzeti vagy nemzetközi képességek közötti szinergiák kialakítására. Elfogadott tény ezenfelül, hogy a Bizottság nem rendelkezik e rendkívül összetett, több elemből álló üzemeltetési rendszer önálló irányításához szükséges belső munkaerővel és szakértelemmel. Az uniós kiadási programok egyszerűsítésére és hatékonyságának javítására vonatkozó célkitűzéssel összhangban ezért javasolt a program nagy részének a költségvetési rendelet 58. cikke szerinti közvetett – a végrehajtási hatásköröknek a szakterületükön belül több érintett szervezetre történő átruházásával történő – végrehajtása. A hatáskör átruházásáról szóló megállapodásokkal továbbra is a Bizottság felel a programért, de a végrehajtási feladatokkal különböző üzemeltetőket bíz meg. A Bizottság – a bizottság és független szakértők támogatásával – elsősorban a magas szintű programozási döntések kidolgozásával és azok végrehajtásának nyomon követésével foglalkozik. Az üzemeltetőknek éves munkaprogramot és éves tevékenységi jelentést kell benyújtaniuk, mellékelve azokhoz az ellenőrzési igazolásokat.

²⁰ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletben szereplő megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

²¹ A költségvetési rendelet 185. cikkében említett szervek.

2013-ig az űrkomponens fejlesztéséhez az Unió és az ESA társfinanszírozást nyújtott a hetedik keretprogram űrtechnológiai témaköre, valamint a GMES-ről és annak kezdeti működéséről szóló rendelet értelmében az ESA GMES-űrkomponensre vonatkozó programjához biztosított hozzájárulás révén. Az Unió nevében a Bizottság a GMES-űrkomponensre vonatkozó program teljes költségvetésének egyharmadát, azaz a 2,4 milliárd EUR-ból kb. 780 millió EUR-t biztosított. E célból 2008-ban az Unió, amelyet a Bizottság képviselt, és az ESA között hatáskör átruházásáról szóló megállapodás jött létre. Ezt a megállapodást az EU és az ESA közötti keretmegállapodás értelmében kötötték meg. Felismerve, hogy az ESA egyedi szakértelemmel rendelkezik és a világgal kapcsolatos programok kutatás-fejlesztési tevékenységeivel foglalkozó egyetlen európai szintű ügynökség, javasolt, hogy a Copernicus fejlesztési tevékenységeivel, azaz a műholdak és a kapcsolódó földi szegmens tervezésével, építésével és beszerzésével továbbra is az ESA-t bízzák meg. Általános megítélés szerint az ESA folytathatja a fejlesztési tevékenységekhez, és különösen az új generációs műholdak fejlesztéséhez nyújtott társfinanszírozást, szemben a már kifejlesztett egységek kialakítását másoló újabb és újabb egységek beszerzésével.

Javasolt ezenkívül a létrejött infrastruktúra üzemeltetését az ESA-ra és az EUMETSAT-ra ruházni. Az ESA fog felelni az 1. és 2. Sentinel üzemeltetéséért, valamint a 3. Sentinel szárazföldi részéből származó adatok feldolgozásáért. Tekintettel arra, hogy a földi szegmens tervezését, valamint a tervezés és beszerzés koordinálását az ESA végezte, valamint elismerve a számos tudományos program üzemeltetése során szerzett szakértelmét, az ESA alkalmas a feladatok irányítására. Az EUMETSAT feladata lesz a légkör és a tengeri közösségek szempontjából különös jelentőséggel bíró műholdak és eszközök üzemeltetése, amelyek igen szorosan kapcsolódnak a szervezet saját szakterületeihez, sőt, gyakran egybe is esnek velük. Emlékeztetni kell arra, hogy a 4. és 5. Sentinel az EUMETSAT saját műholdjain található eszköz. Az adatok fogadására, kezelésére és továbbítására ráadásul többnyire az EUMETSAT több programot ellátó kapacitásainak felhasználásával kerül sor. Saját szakterületén belül mindkét szervezet maga felel a közreműködő programokból származó megfigyelési adatokhoz való hozzáférésért és azok biztosításáért.

A szárazföldi szolgáltatás egyik központi terméke a felszínborításnak és a felszínborítás változásának az átfogó és időszerű értékelése. A Corine felszínborítási adatkészletek 1990 óta biztosítják az európai kontinens felszínborítására és földhasználatára vonatkozó információkat közlő idősorokat. Ezek lehetővé teszik a föld felszínén a természeti folyamatok és az emberi tevékenységek kölcsönhatásának eredményeképpen bekövetkező változások nyomon követését. 1994 óta a Corine végrehajtását az Európai Környezetvédelmi Ügynökség végzi. Az EKÜ az Európai Unió ügynöksége, amelynek feladata, hogy megbízható, független környezeti információkkal szolgáljon a környezetpolitika kidolgozásában, elfogadásában, végrehajtásában és értékelésében érintettek, valamint a nyilvánosság részére. Az EKÜ felel ezenkívül az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat (Eionet) koordinálásáért, amelynek keretében nemzeti szakértők segítik a környezeti adatok gyűjtését és validálását. A GMES kezdeti működése (2011–2013) során a szárazföldi szolgáltatás összeurópai és lokális komponensének koordinálása az EKÜ feladata volt, és a végrehajtás a szolgáltatóknak odaítélt keret- és szolgáltatási szerződések alapján folytatott beszerzés révén központosított végrehajtás, illetve az EKÜ közvetlen érdekelt feleiként eljáró nemzeti ügynökségeknek odaítélt támogatási megállapodások formájában decentralizált végrehajtás keretében történt. Azt is meg kell jegyezni, hogy a szárazföldi szolgáltatás jelentős mértékben támaszkodik a lokális mérésekre és a földrajzi referenciaadatokra. Az EKÜ helyzetéből adódóan alkalmas arra, hogy megszervezze a nemzeti környezetvédelmi és/vagy térképészeti ügynökségek általi adatszolgáltatást. Ennélfogva, elismerve a Copernicus és az EKÜ fő tevékenységi körei közötti nyilvánvaló lehetséges szinergiákat, valamint az EKÜ-nek az Eionet koordinátoraként a Copernicus érdekelt feleivel, azaz a nemzeti környezetvédelmi ügynökségekkel szemben

elfoglalt egyedi pozícióját, javasolt, hogy a szárazföldi szolgáltatás e két komponensének végrehajtásával továbbra is az EKÜ-t bízzák meg.

2008 óta zajlik az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) létrehozására irányuló munka, amelynek célja a schengeni külső határ, különösen a déli tengeri és a keleti szárazföldi határok ellenőrzésének megerősítése. Az EUROSUR közös műszaki (infrastruktúra) és működési keretet (munkafolyamat) biztosít a tagállamok számára a külső határaik szigorúbb ellenőrzése, valamint az uniós határőrizet ellátó nemzeti hatóságai reagálási képességeinek javítása céljából. Az elfogadott célkitűzések egyike a határőrizeti eszközök (műholdak, személyzet nélküli légi járművek [UAV], hőlégballonok stb.) közös alkalmazásának létrehozása, a Frontex facilitátorként történő közreműködésével. A Frontex az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség. Feladata az európai határigazgatás előmozdítása, koordinálása és fejlesztése. A biztonsági szolgáltatás határ-ellenőrzési ága tekintetében elengedhetetlen a Frontex aktív együttműködése. A Frontex az említett ág kidolgozásában érintett valamennyi hetedik keretprogrambeli projektben, valamint a hetedik keretprogram Biztonság témakörének más kapcsolódó projektjeiben is részt vett. Érdemes megjegyezni, hogy az EUROSUR rendeletre irányuló bizottsági javaslat²² elismeri, hogy e tevékenységek tekintetében a Frontexnek igénybe kell vennie a GMES/Copernicus programot. Ennélfogva javasolt, hogy az említett ág végrehajtásával a Frontexet bízzák meg.

A tengerfelügyelettel kapcsolatos biztonsági ágat illetően annak végrehajtását javasolt az EMSA-ra, azaz az Európai Tengerbiztonsági Ügynökségre ruházni. Az EMSA megbízatása egyes tengerbiztonsági feladatokat foglal magában, valamint kötelezi az ügynökséget arra, hogy a kapcsolódó tevékenységek tekintetében segítse a Bizottságot. Az EMSA széles körben elismert szakértelemmel rendelkezik a CLEANSeaNET elnevezésű, Föld-megfigyelési adatokon alapuló tengerbiztonsági operatív program végrehajtása terén. Ezenkívül több olyan K+F projektben is részt vesz, amelyek a Copernicus biztonsági szolgáltatását készítik elő.

---

²²

COM(2011) 873 végleges

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A legjobb minőségű eredmények és a leghatékonyabb erőforrás-felhasználás biztosítása érdekében nyomon követési rendszer lép életbe. A nyomon követés a program teljes élettartamát végigkíséri. Ehhez a végrehajtást végző partnerek rendszeres jelentései szolgálnak alapul.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer

2.2.1. Felismert kockázat(ok)

A programhoz kapcsolódó kockázatokat központi nyilvántartási jegyzékben rögzítik. Minden kockázathoz valószínűségi fokot és hatásminősítést rendelnek. A kockázati jegyzék egyúttal a felmerülő kockázat valószínűségének csökkentésére szolgáló intézkedések felsorolását is tartalmazza. A kockázatokat a következők szerint kell besorolni:

- Technológiai kockázatok: például a műhold még validálás előtt álló csúcstechnológiát alkalmaz, amelynek paraméterei folyamatosan változnak.
- Ipari kockázatok: az infrastruktúra létrehozásában több országban számos ipari szereplő vesz részt, akiknek munkáját egy – elsősorban a biztonság szempontjából – megbízható és teljes körűen integrált rendszer kialakítása érdekében eredményesen össze kell hangolni.
- Piaci kockázat: kerülni kell az ígérttől elmaradó és a felhasználók körében kedvezőtlen hatással bíró műszaki teljesítményt, valamint azt, hogy ennek eredményeképpen ne vegyék igénybe az infrastruktúrát.
- Ütemezési kockázat: a végrehajtásban bekövetkező késések veszélyeztethetik a korlátozott ideig fennálló lehetőségek kiaknázását.
- Irányítási kockázat: a programok irányítása során különféle szervek együttműködésére van szükség, valamint szavatolni kell a megfelelő mértékű stabilitást és szervezettséget. Ezenfelül az egyes érintett felek közötti véleménykülönbségeket számos jelentős kérdés tekintetében figyelembe kell venni. Ebben az összefüggésben mérlegelni kell bizonyos kockázatoknak, többek között a pénzügyi és biztonsági kockázatoknak az azok kezelésére legalkalmasabb szereplők közötti megosztását.

A program költségvetésének végrehajtása mindemellett nagyrészt közvetett gazdálkodás keretében, a hatáskör átruházásáról szóló megállapodások révén, igen kis arányban pedig centralizált módon, a Bizottság által alkalmazott támogatások és közbeszerzés útján történik. A különféle kiadásoknak különböző kockázatai vannak. Az Európai Számvevőszék által végzett ellenőrzések és a Bizottság saját utólagos ellenőrzései az alábbi fő kockázatokat tárták fel, amelyek esetlegesen erre a programra is érvényesek:

A hatáskör átruházásáról szóló megállapodások esetében: a feltárt főbb kockázatok az üzemeltetők (azon szerv, amellyel a Bizottság a hatáskör átruházásáról szóló megállapodást köt) jogosultságát, a szerződések megfelelőségét (a bizottsági követelmények szerződési dokumentációba történő átültetése), a folyamat betartását (a Bizottság által előírt folyamat be nem tartása) és a teljesítést (az előre meghatározott célok/célkitűzések elérésének elmulasztása) érintik.

Az ilyen típusú kockázatokat az alábbi tényezők figyelembevételével kezelik:

- Az irányítási és ellenőrzési folyamat fontos feladatait az üzemeltetők végzik.
- A Bizottságnak nagymértékben az üzemeltetők irányítási és kontrollrendszereire kell támaszkodnia.
- Fontos biztosítani a megfelelő ellenőrzési szintet a végrehajtási lánc egésze mentén, meghatározva valamennyi részt vevő partner egyértelmű felelősségi köreit.

Támogatások esetében: Az összetett támogathatósági szabályok és egyes kedvezményezettek viszonylag korlátozott pénzgazdálkodási szaktudása a szabályellenes költségbejelentés (például állandó költségek és a berendezések költségei) nagy kockázatával járhat.

A kedvezményezettekkel, a projektekkel és a bejelentett költségekkel kapcsolatos információkat tartalmazó teljes körű adatbázisok hiánya megnehezítheti a kockázatos kedvezményezettek és a kétszeres költségelszámolások vagy más szabálytalanságok feltárását, ami a csalás elleni tevékenység eredménytelenségéhez vezethet.

Közbeszerzések esetében: Az ajánlatokban vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban fel nem tárt hibák vagy ki nem javított pontatlanságok a szerződés nem megfelelő teljesítését eredményezhetik.

2.2.2. Tervezett ellenőrzési mód(ok)

A fent ismertetett különböző kockázatok kezelésére különböző ellenőrzési módszerek alkalmazását tervezik.

2.2.2.1. A hatáskör átruházásáról szóló megállapodások

A belső kontrollrendszer kialakítására vonatkozó információk

Az alábbi intézkedéseken alapuló irányítási és kontrollrendszert kell létrehozni:

- az üzemeltető előzetes értékelése;
- kockázatalapú nyomon követés, szabványosított jelentéstétel alapján is;
- megelőző intézkedés a támogathatóságra, a szerződések megfelelésére, a folyamatok betartására és a teljesítésre vonatkozó megfelelő követelmények kidolgozásával;
- szerződéses jogorvoslat, amely lehetővé teszi a korrekciós intézkedéseket a támogathatósággal, a szerződések megfelelésével, a folyamatok betartásával és a teljesítéssel összefüggő végrehajtási hibák esetében;
- a főigazgatóság által az üzemeltető vagyongazdálkodási számlájára teljesített kifizetések előzetes ellenőrzése;
- a kamatokkal kapcsolatos intézkedések összehangolása;
- részvétel az irányításban;
- az üzemeltetők, a kapcsolt vállalkozások és a végső kedvezményezettek ellenőrzéséhez szükséges betekintési jogok;
- a végrehajtási láncra vonatkozó teljes körű ellenőrzési nyomvonal;
- megfelelőség és teljesítés ellenőrzése a Bizottság megbízottjai által;
- integrált biztosíték-ellenőrzési rendszer kidolgozása, figyelembe véve az üzemeltetőknek és kapcsolt vállalkozásoknak a támogathatósággal, a szerződések megfelelésével, a folyamatok betartásával és a teljesítéssel kapcsolatos követelményekkel foglalkozó belső kontroll- és belső ellenőrzési rendszerét;

- pénzügyi beszámolók külső ellenőrök által történő vizsgálata;
- az üzemeltetők által évente benyújtott megbízhatósági nyilatkozatok.

A folyamatok rendeltetés szerinti működésének ellenőrzését több információs csatornán keresztül biztosítják:

a vezetőség napi munkája és tapasztalatai során szerzett ismeretei a főigazgatóság belső kontrollrendszereinek helyzetéről;

a főigazgatóság általi hivatalos ellenőrzés, követő intézkedések és nyomon követési megoldások;

- az éves ICS-vizsgálat eredményei („az alapvető követelmények maradéktalan teljesülése”);
- a kockázatértékelés eredményei;
- előzetes és utólagos ellenőrzések, beleértve a kivételek és/vagy belső ellenőrzési hiányosságok jelentését;
- a főigazgatóság külső pénzügyi ellenőrzéseinek eredményei;
- a főigazgatóság belső ellenőrzési részlege által végzett ellenőrzési és tanácsadási munka;

a külső értékelők által végrehajtott programok értékelése.

A belső ellenőrzési részleg, a Belső Ellenőrzési Szolgálat és az Európai Számvevőszék további visszajelzést szolgáltat a kontrollrendszer megfeleléséről.

A kontrollrendszer keretében végzett ellenőrzések költségeinek és hasznának becslése

A tervezett ellenőrzéseket tág értelemben vették figyelembe, összhangban a belső kontroll COSO szerinti, mintaként szolgáló definíciójával, amely szerint az „egy folyamat, amelynek célja, hogy indokolt mértékű megbízhatóságot teremtsen a tevékenységek eredményességével és hatékonyságával, a pénzügyi beszámolók megbízhatóságával, valamint a vonatkozó törvények és rendelkezések betartásával kapcsolatos célkitűzések megvalósítása tekintetében”. Az ellenőrzések költségeit átfogóan becslik meg, figyelembe véve mindazokat a tevékenységeket, amelyek közvetlenül vagy közvetve összefüggnek az üzemeltetők jogosultságainak vizsgálatával, valamint a kiadások szabályszerűségével. Lehetőség szerint az ellenőrzések költségeit részletezik a különböző irányítási szakaszok mentén, a tervezett kontrollrendszer leírásával összhangban.

Az új program várható módosításait figyelembe vevő kiigazítások többek között a kamatokkal kapcsolatos intézkedések összehangolására és olyan további szerződéses jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó adatokat érintenek, amelyek segítségével korrekciós intézkedéseket lehet tenni a követelményekkel kapcsolatos végrehajtási hibák esetében.

Az alkalmazandó szabályok be nem tartásából eredő kockázat várható szintjének felmérése

A tervezett kontrollrendszerben a szabályok be nem tartásával kapcsolatos kockázatot (a meghatározás szerint: a tranzakciók szintjén felmerülő, a jogszerűséggel és szabályszerűséggel kapcsolatos hibák várható kockázata) többéves szinten 2 % alatt tartják, ugyanakkor a költségek is alacsonyabbak lesznek a kockázat gyakoriságának és hatásának mérséklése miatt, ami kiegészítő intézkedések bevezetésének köszönhető.

A hibák aránya várhatóan csökkenni fog a vonatkozó szabályok, köztük a SMART (specifikus, mérhető, megegyezésen alapuló, realiztikus, időhöz kötött) követelmények

egyértelművé tétele, a szerződéses jogorvoslati lehetőségek megerősítése, valamint az érdekek fokozott összehangolása nyomán.

A tervek szerint a program költségvetésének jelentős hányadát centralizált közvetlen gazdálkodás keretében (lásd alább), azaz támogatások és közbeszerzés útján hajtják végre.

2.2.2.2. Támogatások

A belső kontrollrendszer kialakítására vonatkozó információk

A belső kontroll keretét a Bizottság belső kontrollra vonatkozó előírásai, a legjobb projektek kiválasztásának eljárásai és jogi aktusokba foglalásuk, a projektek teljes élettartama során folytatandó projekt- és szerződésmenedzsment, az igénylések előzetes ellenőrzése (ideértve az ellenőrzési igazolások beszerzését is), a költségelszámolási módszerek előzetes hitelesítése, az utólagos ellenőrzések és az értékelés fogja alkotni.

Az ajánlattételi felhívások dokumentációja részletes iránymutatást tartalmaz a támogathatósággal, elsősorban a személyi jellegű költségekkel kapcsolatos leggyakoribb hibákkal kapcsolatos szabályokról. A kedvezményezetteket felkérlik, hogy már a pályázat készítésekor kellő mértékben részletezzék a tervezett költségeket, hogy lehetővé tegyék az előzetes vizsgálatot és az esetleges hibák vagy félreértések feltárását, valamint szükség esetén a támogatási megállapodás végrehajtásának vagy elfogadásának módosítását. Ez számottevő mértékben fogja javítani a kedvezményezettek jogbiztonságát, illetve csökkenteni a hibák kockázatát.

Utólagos ellenőrzéseket végeznek annak érdekében, hogy megállapítsák a képzés, az előzetes ellenőrzések és a korrekciók ellenére fennmaradó hibák reprezentatív átlagos arányát. A programhoz tartozó, a kiadásokkal kapcsolatos utólagos ellenőrzési stratégia alapját a pénzegység alapú mintavételi eljárásban meghatározott ügyletek pénzügyi ellenőrzése képezi, amelyet kockázatalapú mintavétel egészít ki. A jog- és szabályszerűségekre vonatkozó utólagos ellenőrzési stratégiát megerősített operatív értékelés és a csalás elleni stratégia egészíti ki.

A kontrollrendszer keretében végzett ellenőrzések költségeinek és hasznának becslése

Egyensúlyt kell találni egyrészt a program vonzerejének a kedvezményezettekre háruló ellenőrzési teher csökkentésével (fokozott bizalom és kockázatvállalás több átalányfinanszírozás, átalányösszeg és egységre vetített költségkála alkalmazásával) történő növelése, másrészt annak biztosítása között, hogy a nem korrigált hibák aránya az ésszerűség határán belül maradjon.

A Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság olyan költséghatékony belső kontrollrendszert hoz létre, amely ésszerű biztosítékokat nyújt arra, hogy a hibakockázat a többéves kiadási időszak egésze alatt éves alapon a 2–5 %-os tartományon belül maradjon; a végső cél, hogy a többéves programok lezárásakor, miután figyelembe vették az összes ellenőrzés, korrekció és visszafizetési intézkedés pénzügyi hatását, a fennmaradó hibaarány a lehető legközelebb legyen a 2 %-hoz.

Az ellenőrzési stratégia célja a hibakockázat megfelelő és megbízható kimutatása, valamint a csalásra utaló jelek eredményes és hatékony kivizsgálása. A pályázatoknak a támogatási megállapodás aláírása előtti előzetes ellenőrzése és a támogathatósági szabályok tisztázása nem növelheti számottevően a szerződéskötéshez szükséges időt. A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselők évente jelentést tesznek az ellenőrzés költségeiről és hasznáról, a Bizottság pedig a félidős felülvizsgálat keretében beszámol a jogalkotó hatóságnak a nem megfelelés elért mértékéről.

Az alkalmazandó szabályok be nem tartásából eredő kockázat várható szintjének felmérése

A. Jelenlegi hibaforrások

Az eddigi eredmények alapján visszatérő hibákat azonosítottak az alábbiakkal kapcsolatosan:

- **személyzeti költségek:** költségátlagok vagy a költségvetésben előirányzott költségek elszámolása (a tényleges költségek helyett), a programban való részvétel időtartamára vonatkozó megfelelő nyilvántartás elmulasztása, nem támogatható tételek (kkv-tulajdonosi és -vezetői költségek) elszámolása;
- **egyéb közvetlen költségek:** a feltárt rendszeres hibák közé tartozik az alvállalkozók igénybe vétele előzetes jóváhagyás vagy a gazdaságilag előnyös szerződésekre vonatkozó szabályok betartása nélkül stb.;
- **közvetett költségek:** a közvetett költségeket sok esetben a közvetlen költségek átalányösszegben kifejezett százalékos arányában adják meg, így a közvetett költségeket érintő hiba arányos a közvetlen költségeket érintő hibával.

B. Javasolt egyszerűsítési lehetőségek

A költségvetési rendelet háromévenkénti felülvizsgálatába foglalt egyszerűsítési intézkedések a program javára válnak. Ennek keretében a Bizottság kihasználja a lehetőséget, hogy egyszerűsítési intézkedéseket fogadjon el például a kkv-tulajdonosi és vezetői rögzített egységköltségekre vagy a személyi jellegű költségek egységes mértékének alkalmazására vonatkozóan, a kedvezményezettnek szokásos számviteli elveivel összhangban.

C. Az ellenőrzések módosításának hozzájárulása a nem megfelelés várható szintjének csökkentéséhez

A kiindulási pont a jelenlegi helyzet, amely a hetedik keretprogramból eddig nyújtott támogatások ellenőrzésén alapul. Azon feltételezések alapján, hogy

- az új Copernicus program keretében nyújtott támogatások kedvezményezettjei hasonlóak a hetedik keretprogramban részt vevőkkel; valamint hogy
- a hibaforrások egyharmada a becslések szerint megegyezik a fenti B. pontban felsoroltakkal;

a költségvetési rendeletben meghatározott egyszerűsítési intézkedések várhatóan a hibaszázalék csökkenéséhez vezetnek. A hibák további csökkenése a támogathatósági szabályok előzetes tisztázásától várható.

Következtetés: a fent említett összes intézkedést egybevéve, a végső cél, hogy az életciklus végére, a fennmaradó hibaarány a lehető legközelebb legyen a 2 %-hoz.

Ez a forgatókönyv azon a feltételezésen alapul, hogy a döntéshozatali folyamat során az egyszerűsítő intézkedések érdemben nem módosulnak.

2.2.2.3. Közbeszerzés

A Bizottság belsőkontroll-szabványainak végrehajtásán alapuló belsőkontroll-kerettel, a legelőnyösebb ajánlatok kiválasztásával és a projekt/szerződés teljes időtartamára vonatkozó szerződéskezeléssel kapcsolatos közbeszerzési eljárásokkal, valamint a számlák és kifizetések előzetes ellenőrzésével megelőzhető, hogy a fennmaradó hibaarány meghaladja a 2 %-ot.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésre vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

A Bizottság csalás elleni stratégiájának (CAFS)²³ keretében és a konzultáció, valamint az OLAF Csalásmegelőzési és -felderítési Hálózatában való részvétel révén az OLAF-tól kapott segítséggel a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság kidolgozta a saját csalás elleni stratégiáját, amely a főigazgatóságon belüli, illetve a kedvezményezettekkel és a szerződéses vállalkozókkal szembeni csalás és szabálytalanságok megelőzésére és felderítésére irányuló intézkedéseket tartalmazza. A csalás elleni stratégiát évente aktualizálják.

Különösen a támogatások tekintetében a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság csalás elleni stratégiájába épített cselekvési terv az összes kedvezményezett (koordinátorok, partnerek, alvállalkozók és más szereplők) és projekt (jelentések és költségnyilatkozatok) központi nyilvántartásának létrehozását irányozza elő. Ez az adatbázis, a csalásra utaló jelek vagy figyelmeztető jelzések kimutatására alkalmas hatékony adatelemző eszközök tervezett beszerzésével együtt, jelentősen javítani fogja az ellenőrzési funkciókat és képességeket.

A megelőző és hatékony ellenőrzések végrehajtásához szükséges tudás és kapacitás növelése érdekében a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság csalás elleni stratégiájába épített cselekvési terv különleges képzések szervezését és útmutató anyagok biztosítását irányozza elő. Ezen túlmenően ellenőrzési stratégiát dolgoznak ki és hajtanak végre a kedvezményezettek pénzügyi és műszaki kapacitásának értékelésére, valamint a kedvezményezetteknek a csalásra utaló jeleken, az IT-eszközökben történő regisztráción és az előzetes/utólagos ellenőrzésekre való kijelölésen alapuló kockázati besorolására.

A lehetséges csalásokra és szabálytalanságokra összpontosítva ezenkívül vizsgálati eljárásokat és iránymutatásokat dolgoznak ki a kockázatalapú utólagos ellenőrzésekhez. Ezt a csalás elleni stratégiát jobban összehangolják a belsőkontroll-szabványokkal is, különösen a kockázatértékeléssel, valamint más főigazgatóságok és továbbadott felhatalmazással rendelkező szervezetek csalás elleni stratégiájával.

---

²³ COM(2011) 376, 2011. június 24.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

Jelenlegi szükséges költségvetési kiadási tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám [Megnevezés.....]	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
[1]	02 01 04 04 – Az európai Föld-megfigyelési programhoz (Copernicus) szükséges támogatási kiadás	nem diff.	IGEN	NEM	IGEN	NEM
[1]	02 06 01 – operatív szolgáltatások (Copernicus)	diff.	IGEN	NEM	IGEN	NEM
[1]	02 06 02 – A világrból származó megfigyelési adatok (Copernicus)	diff.	IGEN	NEM	IGEN	NEM

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete:	1	Intelligens és inkluzív növekedés
--	----------	-----------------------------------

Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság			2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok											
020601	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291		1 328,191
	Kifizetési előirányzatok	(2)	29,215	195,417	188,779	197,673	207,871	266,906	231,030	11,300	1 328,191
020602	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566		2 943,799
	Kifizetési előirányzatok	(2)	150,785	406,608	392,796	412,159	434,790	555,362	480,717	110,582	2 943,799
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ²⁴											
02010404		(3)	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000		19,500

²⁴ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= 1+1a+3	362,933	556,370	586,267	612,632	645,561	876,870	650,847		4 291,480
	Kifizetési előirányzatok	=2+2a+3	182,500	604,725	584,275	612,632	645,561	825,168	714,737	121,882	4 291,480

A többéves pénzügyi keret fejezete	5	„Igazgatási kiadások”
---	----------	------------------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZESEN
Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság									
• Humánerőforrás		4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
• Egyéb igazgatási kiadások		0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó	Kötelezettségvállalási	367,773	561,972	592,504	618,869	651,798	883,107	657,084		4 333,107

előirányzatok ÖSSZESEN	előirányzatok									
	Kifizetési előirányzatok	187,340	610,327	590,512	618,869	651,798	831,405	720,974	121,882	4 333,107

3.2.2. *Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás*

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

Célkitűzések	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZES EN
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS Szolgáltatások	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291	1 328,191
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS Űrtechnológia	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566	2 943,799
ÖSSZKÖLTSÉG	360,433	553,670	583,567	609,832	642,661	873,970	647,857	4 271,990

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után adminisztratív előirányzatok felhasználását.

A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE								
Humán erőforrás	4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
Egyéb igazgatási kiadások	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE²⁵ bele nem tartozó előirányzatok								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000	19,500
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege								

ÖSSZESEN	7,340	8,302	8,937	9,037	9,137	9,137	9,237	61,127
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

²⁵

Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becslést egész számmal (vagy legfeljebb egy tizedesjegy pontossággal) kell kifejezni

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselői és ideiglenes alkalmazotti álláshelyek)							
02 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)	28	34	39	39	39	39	39
02 01 01 02 (a küldöttségeknél)	–	–	–	–	–	–	–
02 01 05 01 (közvetett kutatás)	–	–	–	–	–	–	–
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)							
• Külső személyi állomány teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve²⁶							
02 01 02 01 (AC, INT, END a teljes keretből)	14	14	14	14	14	14	14
02 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JED a küldöttségeknél)	–	–	–	–	–	–	–
02 01 04 yy²⁷	–	–	–	–	–	–	0
	–	–	–	–	–	–	0
02 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)	–	–	–	–	–	–	–
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)	–	–	–	–	–	–	–
Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)	–	–	–	–	–	–	–
ÖSSZESEN	42	48	53	53	53	53	53

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt személyzettel és/vagy az adott főigazgatóságon belüli személyzetát csoportosítással kell eleget tenni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

2013-ban a humánerőforrás mennyisége 29 teljes munkaidős egyenérték (17 létszámtervben szereplő álláshely és 12 külső alkalmazott): e számnak az 53 teljes munkaidős egyenértékben kifejezett álláshelyre történő fokozatos növelését (+22 létszámtervben szereplő álláshely és +2 külső alkalmazott) a következőképpen kell végrehajtani: A hatáskör átruházásáról szóló valamennyi meglévő megállapodás 2016. évi felülvizsgálatát követően az elkülönített erőforrásokat újra kell értékelni, hogy a célkitűzések a tényleges személyzettel teljesíthetők legyenek. A 2016–2019 közötti időszakra vonatkozó tényleges adatok indikatív jellegűek és felülvizsgálhatók.

²⁶ AC= szerződéses alkalmazott; INT=kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JED=küldöttségi pályakezdő szakértő; AL= helyi alkalmazott; END= kirendelt nemzeti szakértő.

²⁷ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső személyzetre vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

- a létszámtervben szereplő 22 további álláshely esetében; 8 álláshelyet a Vállalkóspolitikai Főigazgatóság G. Igazgatóságán belüli átcsoportosítás (az átcsoportosítást az űrpolitikai tevékenységek, valamint az űrkutató és -fejlesztési tevékenységek összevonása céljából tervezik), további 4 ilyen álláshelyet pedig a Vállalkóspolitikai Főigazgatóságon belüli átcsoportosítás útján töltenek be. A fennmaradó 10, létszámtervben szereplő álláshelyet a Bizottságon belül átcsoportosítási állományból és/vagy a Copernicus programban részt vevő főigazgatóságoktól kirendelt (mis à disposition) alkalmazottakkal kell betölteni, a GMES létrehozásáról szóló, 2006. évi C(2006) 673 bizottsági határozatban előírányzottak szerint. E határozat módosítására vonatkozóan javaslat előterjesztésére kerül sor.
- a külső személyi állomány esetében: a 2014-ben kért további 2 teljes munkaidős egyenértékben kifejezett álláshelyet belső átcsoportosítás útján töltik be; szükség esetén a 2016. évi felülvizsgálatot követően újabb erőforrások igényelhetők, és azokat az éves elosztási eljárás keretében kell a Vállalkóspolitikai és Ipari Főigazgatóság részére biztosítani.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	<ul style="list-style-type: none"> – A program végrehajtásának kidolgozása és nyomon követése, a felhasználói követelményeket is beleértve. – A felhatalmazott szervek kiválasztása. – A hatáskör átruházásáról szóló megállapodásokról folytatott tárgyalás (hatszoros növekedés). – A felhatalmazással rendelkező szervek felügyelete (négyeszeres növekedés). – A költségvetés közvetett végrehajtásának nyomon követése. – Jogi és szabályozási elemzés biztosítása a döntéshozatali folyamat támogatásához. – A javasolt megoldások alkalmazandó szabályoknak való megfelelésének biztosítása. – A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása és a szerződéskezeléshez kapcsolódó pénzügyi ügyletek lebonyolítása. – A hatékony költségellenőrzés biztosításához szükséges tevékenységek elvégzése. – A nemzetközi együttműködést követő intézkedések és a nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalások lefolytatása. – A Copernicus biztonsági szempontjainak nyomon követése. – Kapcsolattartás a tagállamokkal, különösen a lokális komponens kapcsán. – Kockázatértékelés és -csökkentés (a pénzügyi keretösszeg kibővítéséből eredő pénzügyi kitétség miatt fokozott). – Kapcsolattartás az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal a költségvetési rendelet 58., 60. és 61. cikke értelmében. – Csalások és szabálytalanságok megelőzése, valamint kapcsolattartás az OLAF-fal és a Számvevőszékkel. – Adatkezelési politika és annak az érdekelt felek általi végrehajtása.
--	---

	– A tagállami felhasználók általi igénybevétel előmozdítása.
Külső személyzet	A fent ismertetett feladatokhoz nyújtott támogatás.

3.2.4. *A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség*

- A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- A javaslat/kezdeményezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.
- A javaslat/kezdeményezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára²⁸.

3.2.5. *Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:
- A programban harmadik országok is részt vehetnek, hivatalos megállapodás megkötésére azonban még nem került sor.

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
<i>Tüntesse fel a</i> társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

²⁸ Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

- A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
  - a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
  - a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési tétel:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ²⁹					A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető		
		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év				
... jogcímcsoport									

Az egyéb célhoz kötött bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési tétel(eke)t.

Ismertesse a bevételre gyakorolt hatás számításának módszerét.

²⁹ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összegeket, vagyis a 25 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegeket kell megadni.